

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2023/955

z 10. mája 2023,

ktorým sa zriaďuje Sociálno-klimatický fond a mení nariadenie (EÚ) 2021/1060

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 ods. 1 písm. d), článok 192 ods. 1, článok 194 ods. 2 a článok 322 ods. 1 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Parížska dohoda ⁽⁴⁾ prijatá 12. decembra 2015 na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) (ďalej len „Parížska dohoda“) nadobudla platnosť 4. novembra 2016. Zmluvné strany Parížskej dohody sa dohodli, že udržia zvýšenie priemernej globálnej teploty výrazne pod hodnotou 2 °C v porovnaní s hodnotami z predindustriálneho obdobia a budú pokračovať v úsilí o obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C v porovnaní s hodnotami z predindustriálneho obdobia. Tento záväzok sa posilnil prijatím Glasgowského klimatického paktu v rámci UNFCCC 13. novembra 2021, v ktorom konferencia zmluvných strán UNFCCC, ktorá slúžila ako zasadnutie zmluvných strán Parížskej dohody, uznala, že vplyv zmeny klímy bude oveľa nižší, ak sa teplota zvýši o 1,5 °C v porovnaní so zvýšením o 2 °C, a rozhodla sa pokračovať v úsilí o obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C.
- (2) V oznámení Komisie z 11. decembra 2019 s názvom „Európska zelená dohoda“ (ďalej len „Európska zelená dohoda“) sa stanovuje nová stratégia rastu, ktorej cieľom je transformovať Úniu na udržateľnú, spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom efektívne využívajúcim zdroje, ktoré najneskôr do roku 2050 dosiahne nulový stav čistých emisií skleníkových plynov a kde hospodársky rast nie je naviazaný na využívanie zdrojov. Cieľom Európskej zelenej dohody je takisto obnoviť, chrániť, zachovávať a zveľaďovať prírodný kapitál Únie a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Nakoniec uvádza, že táto transformácia by mala byť spravodlivá a inkluzívna a nemalo by sa pri nej na nikoho zabudnúť.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 152, 6.4.2022, s. 158.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 301, 5.8.2022, s. 70.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 18. apríla 2023 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 25. apríla 2023.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (3) Prostredníctvom prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 ⁽⁵⁾ Únia do právnych predpisov zakotvila cieľ dosiahnuť najneskôr do roku 2050 celohospodársku klimatickú neutralitu a cieľ dosiahnuť následne záporné emisie. V uvedenom nariadení sa takisto stanovuje záväzný cieľ Únie dosiahnuť do roku 2030 domáce zníženie čistých emisií skleníkových plynov (emisie po odpočítaní odstránených emisií) aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990. Od všetkých odvetví hospodárstva sa očakáva, že prispejú k dosiahnutiu tohto cieľa.
- (4) Európska rada vo svojich záveroch z 10. a 11. decembra 2020 schválila záväzný cieľ Únie dosiahnuť domáce zníženie čistých emisií skleníkových plynov, pričom zdôraznila význam aspektov spravodlivosti a solidarity a toho, aby sa na nikoho nezabudlo. Tieto závery boli potvrdené v záveroch Európskej rady z 24. a 25. mája 2021, kde Európska rada vyzvala Komisiu, aby urýchlene predložila svoj legislatívny balík spolu s hĺbkovým preskúmaním environmentálneho, hospodárskeho a sociálneho vplyvu na úrovni členských štátov.
- (5) V Akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv schválenom v záveroch Európskej rady z 24. a 25. júna 2021 sa zdôrazňuje potreba posilniť sociálne práva a európsky sociálny rozmer vo všetkých politikách Únie. V zásade 20 Európskeho piliera sociálnych práv sa uvádza, že „každý má právo na prístup ku kvalitným základným službám vrátane dodávky vody, sanitácie, energie, dopravy, finančných služieb a digitálnych komunikácií. Ľuďom v núdzi treba poskytnúť podporu na prístup k týmto službám“.
- (6) V Portskom vyhlásení z 8. mája 2021 sa opätovne potvrdil záväzok Európskej rady, ktorým je snažiť sa budovať sociálnu Európu posilňujúcu spravodlivú transformáciu, a jej odhodlanie čoraz intenzívnejšie vykonávať Európsky pilier sociálnych práv na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni s náležitým ohľadom na príslušné právomoci a zásady subsidiarity a proporcionality.
- (7) S cieľom plniť záväzok týkajúci sa dosiahnutia klimatickej neutrality sa preskúmali a zmenili právne predpisy Únie v oblasti klímy a energetiky, aby sa urýchlilo znižovanie emisií skleníkových plynov.
- (8) Uvedené zmeny majú rôzne hospodárske a sociálne vplyvy na rôzne odvetvia hospodárstva, na občanov a na členské štáty. Začlenenie emisií skleníkových plynov z odvetvia budov, odvetvia cestnej dopravy a ďalších odvetví, ktoré zodpovedajú priemyselným činnostiam, na ktoré sa nevzťahuje príloha I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽⁶⁾, do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice by malo predovšetkým predstavovať ďalší hospodársky stimul na investovanie do znižovania spotreby fosílnych palív, a tým aj na urýchlienie znižovania emisií skleníkových plynov. To by v kombinácii s inými opatreniami malo v strednodobom až dlhodobom horizonte prispieť k zníženiu energetickej chudoby a dopravnej chudoby, znížiť náklady na odvetvie budov a odvetvie cestnej dopravy a v relevantných prípadoch poskytnúť nové príležitosti na vytváranie kvalitných pracovných miest a udržateľné investície v plnom súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody.
- (9) Na financovanie uvedených investícií sú však potrebné zdroje. Okrem toho sa ešte pred uskutočnením takýchto investícií náklady, ktoré znášajú domácnosti a používatelia dopravy na vykurovanie, chladenie, varenie a cestnú dopravu pravdepodobne zvýšia, keďže dodávatelia palív, na ktorých sa vzťahujú povinnosti v rámci systému obchodovania s emisiami v odvetví budov a v odvetví cestnej dopravy, prenášajú náklady na uhlík na spotrebiteľov.
- (10) Klimatická transformácia bude mať hospodársky a sociálny vplyv, ktorý možno ťažko posúdiť ex ante. Naplnenie väčších ambícií v oblasti klímy si bude vyžadovať značné verejné a súkromné zdroje. Investície do opatrení v oblasti energetickej efektívnosti, ako aj do vykurovacích systémov založených na energii z obnoviteľných zdrojov, ako je vykurovanie elektrickými tepelnými čerpadlami, diaľkové vykurovanie a chladenie, a do účasti na komunitách vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, sú účinnou metódou znižovania závislosti od dovozu a emisií pri súčasnom zvyšovaní odolnosti Únie. Potrebné sú osobitné finančné prostriedky na podporu zraniteľných domácností, zraniteľných mikropodnikov a zraniteľných používateľov dopravy.

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁽⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisijnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (11) Zvýšenie ceny fosílnych palív môže neprímerane ovplyvniť zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľných používateľov dopravy, ktorí vynakladajú väčšiu časť svojho príjmu na energiu a dopravu, ktorí v niektorých regiónoch nemajú prístup k alternatívnym a cenovo dostupným riešeniam v oblasti mobility a dopravy a ktorým môže chýbať finančná kapacita na investovanie do znižovania spotreby fosílnych palív. Geografické špecifiká, ako sú ostrovy, najvzdialenejšie regióny a územia, vidiecke oblasti alebo vzdialené regióny, menej prístupné periférie, horské oblasti či zaostávajúce oblasti, môžu mať v kontexte dopravnej chudoby osobitný vplyv na zraniteľnosť domácností, mikropodnikov a používateľov dopravy. V prípade, že je to uplatniteľné a relevantné, by sa uvedené geografické špecifiká preto mali zohľadniť pri príprave opatrení a investícií na podporu zraniteľných domácností, zraniteľných mikropodnikov a zraniteľných používateľov dopravy.
- (12) Časť príjmov získaných začlenením odvetvia budov, odvetvia cestnej dopravy a ďalších odvetví do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES by sa mala použiť na riešenie sociálnych vplyvov vyplývajúcich z daného začlenenia, aby bola transformácia spravodlivá a inkluzívna a aby sa pri nej na nikoho nezabudlo. Celková suma Sociálno-klimatického fondu zriadeného v súlade s týmto nariadením (ďalej len „fond“) by mala odrážať úroveň ambícií v oblasti dekarbonizácie, pokiaľ ide o začlenenie emisií skleníkových plynov z odvetvia budov, odvetvia cestnej dopravy a ďalších odvetví do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES.
- (13) Využitie časti príjmov na riešenie sociálnych vplyvov vyplývajúcich zo začlenenia odvetvia budov, odvetvia cestnej dopravy a ďalších odvetví do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES je vzhľadom na existujúce úrovne energetickej chudoby ešte dôležitejšie. Energetická chudoba je situácia, v ktorej domácnosti nemajú prístup k základným energetickým službám, ktoré sú základom prijateľnej životnej úrovne a prijateľnej úrovne zdravia, ako je primerané teplo prostredníctvom vykurovania, chladenie pri zvyšovaní teplôt, osvetlenie a elektrická energia pre spotrebiče. V roku 2021 sa v celouňijnom prieskume približne 34 miliónov Európanov, takmer 6,9 % obyvateľov Únie, vyjadrilo, že si nemôžu dovoliť dostatočne vykurovať svoju domácnosť. Energetická chudoba je preto pre Úniu veľkou výzvou. Zatiaľ čo sociálne tarify alebo dočasná priama podpora príjmu môžu poskytnúť okamžitú pomoc domácnostiam, ktoré čelia energetickej chudobe v krátkodobom horizonte, len ciele štrukturálne opatrenia, najmä obnova budov, a to aj prostredníctvom prístupu k energii z obnoviteľných zdrojov a aktívnej podpory obnoviteľných zdrojov energie pomocou informačných a osvetových opatrení zameraných na domácnosti, a obnova budov, ktorá prispieva k cieľom stanoveným v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ⁽⁷⁾, môžu poskytnúť trvalé riešenia a účinne pomôcť v boji proti energetickej chudobe. Vymedzenie pojmu energetická chudoba podľa tohto nariadenia by malo byť možné aktualizovať tak, aby odrážalo výsledok rokovaní o smernici Európskeho parlamentu a Rady o energetickej efektívnosti (prepracované znenie).
- (14) Holistický prístup k obnove budov, ktorý účinnejšie zohľadňuje ľudí ohrozených vylúčením, konkrétne tých, ktorí sú najviac postihnutí energetickou chudobou v Únii, by mohol viesť k nižšiemu dopytu po energii. Podpora z fondu pre odvetvie budov by sa preto mala zamerať na zlepšenie energetickej efektívnosti vedúcej k zníženiu spotreby energie pre každú domácnosť, čo by bolo viditeľné z hľadiska ušetrených finančných prostriedkov, a tak by bola jedným z prostriedkov boja proti energetickej chudobe. Revízia smernice 2010/31/EÚ by vytvorila základy pre dosiahnutie týchto cieľov, a preto by sa mala zohľadniť pri vykonávaní tohto nariadenia.
- (15) Keďže dopravná chudoba zatiaľ na úrovni Únie vymedzená nebola, na účely tohto nariadenia by sa malo zaviesť vymedzenie tohto pojmu. Otázka dopravnej chudoby by sa mohla stať ešte naliehavejšou, ako sa uznáva v odporúčaní Rady zo 16. júna 2022 o zabezpečení spravodlivej transformácie na klimaticky neutrálne hospodárstvo⁽⁸⁾, a mohla by mať za následok obmedzený prístup k základným sociálno-ekonomickým činnostiam a službám, ako je zamestnanie, vzdelávanie alebo zdravotná starostlivosť, najmä pre zraniteľné osoby a domácnosti. Dopravná chudoba je zvyčajne spôsobená jedným z faktorov, ako sú nízky príjem, vysoké výdavky na pohonné hmoty, alebo nedostatok cenovo dostupnej alebo prístupnej súkromnej alebo verejnej dopravy, alebo ich kombináciou. Dopravná chudoba môže postihnúť najmä jednotlivcov a domácnosti vo vidieckych, ostrovných, okrajových, horských, vzdialených a menej prístupných oblastiach či menej rozvinutých regiónoch alebo územiach vrátane menej rozvinutých prímestských oblastí a najvzdialenejších regiónov.

(7) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

(8) Ú. v. EÚ C 243, 27.6.2022, s. 35.

- (16) Fond by sa mal zriadiť s cieľom poskytovať členským štátom finančné prostriedky na podporu ich politík na riešenie sociálnych vplyvov zavedenia systému obchodovania s emisiami v odvetví budov a v odvetví cestnej dopravy na zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľných používateľov dopravy. To by sa malo dosiahnuť najmä prostredníctvom dočasnej priamej podpory príjmu a opatrení a investícií zameraných na zníženie závislosti od fosílnych palív prostredníctvom zvýšenej energetickej efektívnosti budov, dekarbonizácie vykurovania a chladenia budov, bez ohľadu na to, kto tieto budovy vlastní, vrátane integrácie energie z obnoviteľných zdrojov a prostredníctvom poskytnutia lepšieho prístupu k mobilite a doprave s nulovými a nízkymi emisiami v prospech zraniteľných domácností, zraniteľných mikropodnikov a zraniteľných používateľov dopravy. Pozornosť je potrebné venovať rôznym formám nájomného bývania, a to i na trhu so súkromným nájomným bývaním. Finančná podpora alebo daňové stimuly, ako je odpočítateľnosť nákladov na obnovu z nájomného, by sa mohli zahrnúť medzi opatrenia s cieľom zohľadniť nájomníkov a osoby žijúce v sociálnych bytoch.
- (17) Každý členský štát by mal Komisii predložiť sociálno-klimatický plán (ďalej len „plán“). Plány by sa mali predložiť do 30. júna 2025, aby sa mohli starostlivo a včas zhodnotiť. Plány by mali obsahovať investičnú zložku, ktorá podporuje dlhodobé riešenie znižovania závislosti od fosílnych palív, a mohli by sa v nich plánovať iné opatrenia vrátane dočasnej priamej podpory príjmu na zmiernenie nepriaznivých účinkov na príjmy v krátkodobom horizonte. Plány by mali mať dva ciele. Po prvé, mali by zraniteľným domácnostiam, zraniteľným mikropodnikom a zraniteľným používateľom dopravy poskytnúť potrebné zdroje na financovanie a uskutočnenie investícií do energetickej efektívnosti, dekarbonizácie vykurovania a chladenia, vozidiel a mobility s nulovými a nízkymi emisiami, a to aj prostredníctvom poukážok, dotácií alebo úverov s nulovým úrokom. Po druhé, mali by zmierniť vplyv zvýšenia nákladov na fosílnu palivá na tých najzraniteľnejších, a tým zabrániť energetickej chudobe a dopravnej chudobe počas prechodného obdobia, kým sa takéto investície neuskutočnia. Plány by mohli podporiť prístup k cenovo dostupnému energeticky efektívnemu bývaniu vrátane sociálneho bývania. Pri vykonávaní opatrení na podporu zraniteľných používateľov dopravy by členské štáty mali mať možnosť vo svojich plánoch uprednostniť podporu vozidiel s nulovými emisiami za predpokladu, že ide o cenovo dostupné a realizovateľné riešenie.
- (18) Členské štáty majú po konzultácii s miestnymi a regionálnymi orgánmi, hospodárskymi a sociálnymi partnermi a príslušnými organizáciami občianskej spoločnosti najlepšie predpoklady na navrhovanie, vykonávanie a v relevantnom prípade zmenu plánov, ktoré sú adaptované a zamerané na ich miestne, regionálne a národné okolnosti, ich existujúce politiky v príslušných oblastiach a plánované využívanie ďalších príslušných fondov Únie. Vždy, keď sa od Komisie požaduje posúdenie plánu, by sa mala uskutočniť verejná konzultácia so zainteresovanými stranami. Tak možno najlepšie zohľadniť širokú rozmanitosť situácií, špecifické znalosti miestnych a regionálnych samospráv, hospodárskych a sociálnych partnerov, príslušných organizácií občianskej spoločnosti, výskumných a inovačných inštitúcií, zainteresovaných strán z priemyslu a zástupcov sociálneho dialógu, ako aj vnútroštátne okolnosti, a prispieť k účinnosti a efektívnosti celkovej podpory pre zraniteľných.
- (19) Plány by sa mali navrhovať v úzkej spolupráci s Komisiou a vypracovať v súlade s poskytnutým vzorom. V snahe predísť nadmernému administratívne zaťaženiu by členské štáty mali mať možnosť vykonať menšie úpravy alebo opraviť administratívne chyby v plánoch tým, že tieto zmeny jednoducho oznámia Komisii. Menšie úpravy by mali predstavovať zvýšenie alebo zníženie cieľa stanoveného v pláne o menej ako 5 %.
- (20) Zabezpečenie toho, aby boli opatrenia a investície osobitne zamerané na domácnosti v energetickej chudobe alebo zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľných používateľov dopravy, je kľúčom k spravodlivému prechodu ku klimatickej neutralite. Podporné opatrenia na presadzovanie znižovania emisií skleníkových plynov by mali členským štátom pomôcť riešiť sociálne vplyvy vyplývajúce z obchodovania s emisiami v odvetví budov a v odvetví cestnej dopravy.
- (21) Dobre ciele priama podpora príjmu pre zraniteľné domácnosti a zraniteľných používateľov dopravy by prispela k zníženiu nákladov na energiu a mobilitu a pomohla spravodlivej transformácii, kým sa prejaví vplyv daných investícií na znižovanie nákladov a emisií. Priama podpora príjmu by sa mala chápať ako dočasné opatrenie sprevádzajúce dekarbonizáciu v odvetví bývania a v odvetví dopravy. Nebola by trvalá, pretože nerieši základné príčiny energetickej chudoby a dopravnej chudoby. Takáto podpora by sa mala použiť len na riešenie priamych vplyvov začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES a nemala by sa použiť na riešenie nákladov na elektrinu alebo vykurovanie súvisiacich so začlenením výroby elektrickej energie a tepla do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice. Oprávnenosť na takúto

priamu podporu príjmu by mala byť časovo obmedzená. Na príjemcov priamej podpory príjmu by sa ako na členov všeobecnej skupiny príjemcov mali vzťahovať ciele opatrenia a investície, ktoré by uvedeným príjemcom pomohli účinne sa vymaniť z energetickej chudoby a dopravnej chudoby. Plány by preto mali zahŕňať priamu podporu príjmu pod podmienkou, že budú obsahovať aj opatrenia alebo investície s trvalým vplyvom zamerané na zraniteľné domácnosti a zraniteľných používateľov dopravy, ktorí dostávajú priamu podporu príjmu.

- (22) Členské štáty by mali zvyšovať informovanosť zraniteľných domácností, zraniteľných mikropodnikov a zraniteľných používateľov dopravy tým, že budú poskytovať ciele, prístupné a cenovo dostupné informácie, vzdelávanie a poradenstvo týkajúce sa nákladovo efektívnych opatrení a investícií, a dostupnej podpory, a to aj prostredníctvom energetických auditov budov, ako aj individualizovaných konzultácií v oblasti energetiky alebo individualizovaných služieb v oblasti riadenia mobility.
- (23) Vzhľadom na význam boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z Parížskej dohody a na záväzok plniť ciele Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja by opatrenia a investície v rámci tohto nariadenia mali byť v súlade s cieľom, podľa ktorého by sa aspoň 30 % celkovej sumy výdavkov z rozpočtu Únie v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 až 2027 stanoveného v nariadení Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093⁽⁹⁾ (ďalej len „viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027“) a celkovej sumy výdavkov z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094⁽¹⁰⁾ a aspoň 37 % celkovej sumy výdavkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241⁽¹¹⁾ malo vynaložiť na začleňovanie cieľov v oblasti klímy. Opatrenia a investície v rámci tohto nariadenia sú tiež zamýšľané tak, aby boli v súlade s ambíciou poskytnúť 7,5 % ročných výdavkov v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 na ciele v oblasti biodiverzity v roku 2024 a 10 % ročných výdavkov v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 na ciele v oblasti biodiverzity v rokoch 2026 a 2027, pričom sa zohľadní existujúce prekryvanie cieľov v oblasti klímy a biodiverzity.

Na tento účel by sa na sledovanie výdavkov fondu mala použiť metodika stanovená v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060⁽¹²⁾. Fond by mal podporovať opatrenia a investície, ktoré sú v plnej miere v súlade s klimatickými a environmentálnymi normami a prioritami Únie a ktoré sú v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“ v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852⁽¹³⁾. Do plánov by sa mali zahrnúť len takéto opatrenia a investície. Opatrenia priamej podpory príjmu by sa spravidla mali považovať za opatrenia, ktoré majú zanedbateľný predpokladaný vplyv na environmentálne ciele, a ako také by sa mali považovať za opatrenia, ktoré sú v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“. Komisia by mala vydať technické usmernenie pre členské štáty v dostatočnom predstihu pred prípravou plánov. V usmerneniach by mala vysvetliť, ako sa majú opatrenia a investície zosúladiť so zásadou „výrazne nenarušiť“.

- (24) Ženy sú neúmerne postihnuté energetickou chudobou a dopravnou chudobou, a to najmä osamelé matky, ktoré predstavujú 85 % rodín s jedným rodičom, ako aj slobodné ženy, ženy so zdravotným postihnutím a staršie ženy žijúce osamote. Ženy majú okrem toho odlišné a zložitejšie modely mobility. Rodiny s jedným rodičom s nezaopatrenými deťmi čelia mimoriadne vysokému riziku chudoby detí. Počas prípravy a vykonávania plánov by sa mala presadzovať a podporovať rodová rovnosť a rovnosť príležitostí pre všetkých a začleňovanie daných cieľov, ako aj práva v oblasti prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, aby sa zabezpečilo, že sa na nikoho nezabudne.
- (25) Aktívni odberatelia, občianske energetické spoločenstvá a partnerské obchodovanie s energiou z obnoviteľných zdrojov môžu členským štátom pomôcť dosiahnuť ciele tohto nariadenia prostredníctvom prístupu zdola nahor iniciovaného občanmi. Posilňujú postavenie spotrebiteľov a zapájajú ich, pričom určitým skupinám odberateľov v domácnostiach umožňujú zúčastňovať sa na opatreniach a investíciách v oblasti energetickej efektívnosti, podporujú využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v domácnostiach a zároveň prispievajú k boju proti energetickej chudobe. Členské štáty by preto mali podporovať úlohu občianskych energetických spoločenstiev a komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a považovať ich za oprávnených prijímateľov prostriedkov z fondu.

⁽⁹⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁽¹²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

⁽¹³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (26) Členské štáty by do plánov mali zahrnúť opatrenia a investície, ktoré sa majú financovať, odhadované náklady na tieto opatrenia a investície a národný príspevok. Členské štáty by pri predkladaní svojich plánov mali uviesť odhadované celkové náklady bez dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), aby bolo možné plány porovnať. Plány by mali zahŕňať aj kľúčové míľniky a ciele, aby bolo možné posúdiť účinné vykonávanie opatrení a investícií.
- (27) Fond a plány by mali byť koherentné s plánovanými reformami a prijatými záväzkami členských štátov v rámci ich aktualizovaných integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999⁽¹⁴⁾, v rámci smernice Európskeho parlamentu a Rady o energetickej efektívnosti (prepracované znenie), Akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, programov politiky súdržnosti v súlade s nariadením (EÚ) 2021/1060, plánov spravodlivej transformácie územia v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056⁽¹⁵⁾, v rámci plánov obnovy a odolnosti v súlade s nariadením (EÚ) 2021/241, v rámci modernizačného fondu, ako sa stanovuje v článku 10d smernice 2003/87/ES, a v rámci dlhodobých stratégií obnovy budov členských štátov v súlade so smernicou 2010/31/EÚ, pričom uvedené plánované reformy a prijaté záväzky by mali tvoriť rámec fondu a plánov. Informácie obsiahnuté v plánoch by v záujme zabezpečenia administratívnej efektívnosti mali byť v príslušných prípadoch v súlade s uvedenými legislatívnymi aktmi a plánmi.
- (28) V záujme efektívnejšieho plánovania by členské štáty mali vo svojich plánoch uviesť dôsledky odkladu systému obchodovania s emisiami zriadeného v súlade s kapitolou IVa smernice 2003/87/ES podľa článku 30k uvedenej smernice. Na tento účel by sa mali dôsledne rozlíšiť všetky relevantné informácie, ktoré sa majú zahrnúť do plánu, tak, že sa rozdelia na dva scenáre, a to na opis a kvantifikáciu potrebných úprav opatrení, investícií, míľnikov, cieľov, výšky národného príspevku a akýchkoľvek iných relevantných prvkov plánu.
- (29) Únia by mala členské štáty podporovať finančnými prostriedkami na vykonávanie ich plánov prostredníctvom fondu. Platby z fondu by mali byť podmienené dosiahnutím míľnikov a cieľov zahrnutých v plánoch. To by umožnilo zohľadniť vnútroštátne okolnosti a priority a zároveň zjednodušiť financovanie a uľahčiť integráciu financovania v rámci fondu s inými vnútroštátnymi výdavkovými programami, pričom by sa tiež zaručil vplyv a integrita výdavkov Únie.
- (30) Fond by sa mal výnimočne a dočasne financovať z príjmov z obchodovania s 50 miliónmi kvót formou aukcie podľa článku 10a ods. 8b smernice 2003/87/ES, 150 miliónmi kvót podľa článku 30d ods. 3 uvedenej smernice a objemom dodatočných kvót podľa článku 30d ods. 4 uvedenej smernice, čo by malo predstavovať vonkajšie pripísané príjmy. Na implementáciu fondu na obdobie rokov 2026 – 2032 by sa v zásade mala sprístupniť maximálna suma 65 000 000 000 EUR. Komisia má zabezpečiť obchodovanie s kvótami formou aukcie, na ktoré sa vzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice. Ak sa systém obchodovania s emisiami zriadený v súlade s uvedenou kapitolou odloží na rok 2028 podľa článku 30k uvedenej smernice, maximálna suma sprístupnená na implementáciu fondu by mala byť 54 600 000 000 EUR. Uvedená suma a ročné sumy odrážajú väčšiu potrebu financovania na začiatku fungovania fondu. Maximálna finančná alokácia by sa mala pre každý členský štát vypočítať v súlade s metodikou pridelovania, ktorou sa poskytne dodatočná podpora najmä tým členským štátom, ktoré sú viac ovplyvnené zahrnutím emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES. Vzhľadom na to, že vonkajšie pripísané príjmy sa majú sprístupniť po obchodovaní s kvótami formou aukcie podľa článku 10a ods. 8b, článku 30d ods. 3 a článku 30d ods. 4 smernice 2003/87/ES, je potrebné stanoviť výnimku z článku 22 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046⁽¹⁶⁾, aby Únia mohla každý rok viazať sumy potrebné na platby členským štátom, ktoré sa majú vykonať v súlade s týmto nariadením na zabezpečenie rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich pripísaným príjmom.

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (31) Členské štáty by mali prispieť na úhradu aspoň 25 % odhadovaných celkových nákladov na svoje plány.
- (32) Rozpočtové záväzky by sa mali dať podľa potreby rozdeliť na ročné splátky. V dohodách s členskými štátmi, ktoré predstavujú individuálne právne záväzky, by sa okrem iného mala zohľadniť udalosť uvedená v článku 30k smernice 2003/87/ES, v dôsledku ktorej by sa mohlo začať obchodovanie s emisiami v odvetví budov, v odvetví cestnej dopravy a v ďalších odvetviach oddialiť o jeden rok. V uvedených dohodách by sa mali zohľadniť aj všetky potenciálne finančné riziká pre Úniu, ktoré by si mohli vyžadovať zmenu jednotlivých právnych záväzkov z dôvodu špecifík dočasného a výnimočného financovania fondu z vonkajších pripísaných príjmov pochádzajúcich z kvót v rámci systému obchodovania s emisiami.
- (33) S cieľom zabezpečiť pre fond dodatočné zdroje by členské štáty mali mať možnosť požiadať, aby sa do fondu previedli zdroje z programov politiky súdržnosti v rámci zdieľaného riadenia ustanovených nariadením (EÚ) 2021/1060 za podmienok stanovených v uvedenom nariadení. Na to, aby sa členským štátom umožnila dostatočná flexibilita pri implementácii ich prostriedkov pridelených v rámci fondu, by malo byť možné previesť zdroje z ich ročnej finančnej alokácie do fondov v rámci zdieľaného riadenia stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1060 až do stropu vo výške 15 %. S cieľom zmierniť administratívnu záťaž vyplývajúcu z po sebe nasledujúcich prevodov zdrojov z ročnej finančnej alokácie členských štátov z fondu do fondov v rámci zdieľaného riadenia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2021/1060, by sa príslušná zmena jedného alebo viacerých programov mala v zásade vyžadovať len raz a mala by podliehať určitým podmienkam v záujme zabezpečenia účinnej finančnej kontroly. V nasledujúcich rokoch by malo byť možné uskutočniť ďalšie prevody tým, že sa tabuľky týkajúce sa financií oznámia Komisii, a to za predpokladu, že zmeny sa týkajú výlučne zvýšenia finančných zdrojov bez akýchkoľvek ďalších zmien dotknutého programu.
- (34) Fond by mal podporovať opatrenia, pri ktorých sa dodržiava zásada doplnkovosti financovania z prostriedkov Únie. Fond by nemal byť náhradou za opakujúce sa vnútroštátne výdavky s výnimkou riadne odôvodnených prípadov vrátane platieb nákladov na opatrenia technickej pomoci uvedené v plánoch.
- (35) S cieľom zabezpečiť efektívne, transparentné a koherentné pridelenie finančných prostriedkov a dodržiavať zásadu správneho finančného riadenia by akcie v rámci tohto nariadenia mali byť v súlade s prebiehajúcimi programami Únie, národnými a v relevantnom prípade regionálnymi programami a dopĺňať ich, pričom je potrebné zabrániť dvojitému financovaniu tých istých výdavkov z fondu a iných programov Únie. Komisia a členské štáty by mali najmä zaistiť účinnú koordináciu vo všetkých fázach procesu, aby sa zabezpečila konzistentnosť, koherentnosť, komplementarita a synergia medzi zdrojmi financovania. Na daný účel by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby pri predkladaní svojich plánov Komisii predložili príslušné informácie o existujúcom alebo plánovanom financovaní z Únie. Finančná podpora v rámci fondu by mala dopĺňať podporu poskytovanú v rámci iných programov a nástrojov Únie. Opatrenia a investície financované v rámci fondu by mali byť schopné získať finančné prostriedky z iných programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady.
- (36) Platby by sa mali uskutočňovať na základe rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje vyplácanie dotknutému členskému štátu. Je preto potrebné odchýliť sa od článku 116 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, aby lehota na platbu mohla začať plynúť odo dňa, keď Komisia oznámi dané rozhodnutie dotknutému členskému štátu, a nie od dátumu prijatia žiadosti o platbu.
- (37) Po analýze všetkých žiadostí o platbu prijatých v danom kole a v prípade, že príjmy pripísané do fondu v súlade s článkom 30d ods. 4 smernice 2003/87/ES nestačia na pokrytie žiadostí o platbu predložených členskými štátmi, Komisia by mala členské štáty vyplatiť na pomernom základe, aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie s nimi. V ďalšom kole žiadostí o platbu by Komisia mala uprednostniť tie členské štáty, ktorých platby z predchádzajúceho kola žiadostí o platbu sa oneskorili, a až potom vyplácať novo predložené žiadosti o platbu.
- (38) S cieľom uľahčiť prípravu plánov a zabezpečiť transparentné pravidlá monitorovania a hodnotenia by sa do príloh k tomuto nariadeniu mal zahrnúť zoznam spoločných ukazovateľov a vzor plánov. Členské štáty by mali mať možnosť používať na stanovenie mílnikov a cieľov vo svojich plánoch príslušné spoločné ukazovatele. Zoznam spoločných ukazovateľov by mal obsahovať spoločné ukazovatele na účely podávania správ o pokroku a na účely monitorovania a hodnotenia vykonávania plánov a implementácie fondu.

- (39) Fond by sa mal implementovať v súlade so zásadou správneho finančného riadenia vrátane účinného predchádzania podvodom, daňovým podvodom, daňovým únikom, korupcií a konfliktom záujmov a ich stíhania. V prípade porušenia zásad právneho štátu v členských štátoch fond podlieha všeobecnému režimu podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie stanovenému nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 ⁽¹⁷⁾.
- (40) Na účely správneho finančného riadenia by sa pri súčasnom rešpektovaní povahy fondu založenej na výsledkoch mali stanoviť osobitné pravidlá pre rozpočtové záväzky, platby, pozastavenie a vymáhanie finančných prostriedkov, ako aj pre vypovedanie dohôd týkajúcich sa finančnej podpory. Členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby využívanie finančných prostriedkov v súvislosti s opatreniami podporovanými z fondu bolo v súlade s uplatniteľným právom Únie a vnútroštátnym právom. Ak je to uplatniteľné, členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa takáto podpora poskytovala v súlade s pravidlami Únie v oblasti štátnej pomoci. Predovšetkým by mali zabezpečiť, aby sa predchádzalo podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, aby sa tieto odhaľovali a napravovali a aby nedochádzalo k duplicitnému financovaniu z fondu a iných programov Únie. Ak dotknutý členský štát nespĺnil plán uspokojivo alebo v prípade závažných nezrovnalostí, konkrétne podvodu, korupcie a konfliktov záujmov v súvislosti s opatreniami podporovanými prostredníctvom fondu, alebo závažného porušenia povinnosti v rámci dohôd týkajúcich sa finančnej podpory, malo by byť možné pozastavenie a vypovedanie dohôd týkajúcich sa finančnej podpory, ako aj zníženie a vymáhanie finančnej alokácie. V prípade vypovedania dohody týkajúcej sa finančnej podpory alebo zníženia a vymáhania finančnej alokácie by sa tieto sumy mali prideliť členským štátom do 31. decembra 2033 podľa pravidiel rozdeľovania kvót stanovených v článku 30d ods. 5 smernice 2003/87/ES. Mali by sa zaviesť náležité námietkové konania, aby rozhodnutia Komisie týkajúce sa pozastavenia a vymáhania vyplatených súm, alebo vypovedania dohôd týkajúcich sa finančnej podpory rešpektovali právo členských štátov na predloženie pripomienok.
- (41) Komisia by mala zabezpečiť účinnú ochranu finančných záujmov Únie. Hoci je v prvom rade zodpovednosťou samotného členského štátu zabezpečiť, aby sa fond implementoval v súlade s príslušným právom Únie a vnútroštátnym právom, Komisia by mala mať v uvedenej súvislosti možnosť získať od členských štátov dostatočné záruky. Na uvedený účel by mali členské štáty pri implementácii fondu zabezpečiť fungovanie účinného a efektívneho systému vnútornej kontroly a mali by vymáhať neoprávnené vyplatené alebo zneužitú sumy. Členské štáty by mali mať možnosť využívať v uvedenej súvislosti svoje bežné vnútroštátne systémy rozpočtového riadenia. Členské štáty by mali zhromažďovať, zaznamenávať a uchovávať v elektronickom systéme štandardizované kategórie údajov a informácií, ktoré umožňujú predchádzanie závažným nezrovnalostiam v súvislosti s opatreniami a investíciami podporovanými z fondu, konkrétne podvodom, korupcií a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu. Komisia by mala sprístupniť informačný a monitorovací systém vrátane jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizika na účely prístupu k týmto údajom a informáciám a ich analýzy. Komisia by mala podporovať využívanie tohto informačného a monitorovacieho systému na účely všeobecného používania zo strany členských štátov.
- (42) Komisia, Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“), Dvor audítorov a v príslušných prípadoch Európska prokuratúra by mali mať možnosť využívať informačný a monitorovací systém v rámci svojich právomocí a práv.
- (43) Členským štátom a Komisii by sa malo umožniť spracúvať osobné údaje len vtedy, keď je to potrebné na účely zabezpečenia absolutória, auditu a kontroly, informácií, komunikácie a zviditeľnenia týkajúcich sa využívania finančných prostriedkov v súvislosti s opatreniami na implementáciu v rámci fondu. Osobné údaje by sa mali spracúvať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ⁽¹⁸⁾ alebo nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽¹⁹⁾, podľa toho, ktoré je uplatniteľné.

⁽¹⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (44) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013⁽²⁰⁾ a nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95⁽²¹⁾, (Euratom, ES) č. 2185/96⁽²²⁾ a (EÚ) 2017/1939⁽²³⁾ majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane opatrení týkajúcich sa predchádzania podvodom, korupcii a konfliktom záujmov a ich odhaľovania, nápravy a vyšetrovania a prípadne ukladania správnych sankcií. V súlade s nariadeniami (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013 je OLAF oprávnený vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či došlo k podvodu, korupcii, konfliktom záujmov alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.

V súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 je Európska prokuratúra oprávnená vyšetrovať a sťažovať podvody, korupciu, konflikty záujmov a iné trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371⁽²⁴⁾. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046 má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť potrebné práva a prístup Komisii, OLAF-u, Dvoru audítorov a pokiaľ ide o tie členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci, Európskej prokuratúre podľa nariadenia (EÚ) 2017/1939 a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva.

- (45) Na toto nariadenie sa vzťahujú horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou podľa článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Tieto pravidlá sú stanovené v nariadení (EÚ, Euratom) 2018/1046 a určujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu Únie prostredníctvom grantov, verejného obstarávania, cien a nepriameho riadenia a zabezpečujú kontroly zodpovednosti účastníkov finančných operácií. Pravidlá prijaté podľa článku 322 ZFEÚ zahŕňajú aj všeobecný režim podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie.

- (46) Nariadenie (EÚ) 2021/1060 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (47) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to prispieť k sociálne spravodlivému prechodu ku klimatickej neutralite riešením sociálnych vplyvov začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

⁽²⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²¹⁾ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽²²⁾ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽²³⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Týmto nariadením sa zriaďuje Sociálno-klimatický fond (ďalej len „fond“) na obdobie od roku 2026 do roku 2032.

Fond poskytuje členským štátom finančnú podporu na opatrenia a investície, ktoré sú zahrnuté do ich sociálno-klimatických plánov (ďalej len „plány“).

Opatrenia a investície podporované z fondu sú prospešné pre domácnosti, mikropodniky a používateľov dopravy, ktorí sú zraniteľní a osobitne postihnutí začlenením emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES, a to najmä pre domácnosti v energetickej chudobe alebo domácnosti v dopravnej chudobe.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „energetická chudoba“ je nedostatočný prístup domácnosti k základným energetickým službám, ktoré sú základom prijateľnej životnej úrovne a prijateľnej úrovne zdravia vrátane primeraného tepla, chladenia, osvetlenia a elektrickej energie pre spotrebiče v relevantnom vnútroštátnom kontexte, existujúcej sociálnej politike a iných relevantných politikách;
2. „dopravná chudoba“ je neschopnosť alebo ťažkosti jednotlivcov a domácností hradiť náklady na súkromnú alebo verejnú dopravu, alebo ich nedostatočný či obmedzený prístup k doprave potrebnej pre ich prístup k základným sociálno-ekonomickým službám a činnostiam, a to s prihliadnutím na vnútroštátny a priestorový kontext;
3. „odhadované celkové náklady na plán“ sú odhadované celkové náklady na opatrenia a investície zahrnuté v pláne;
4. „finančná alokácia“ je nenávratná finančná podpora v rámci fondu, ktorá je k dispozícii na pridelenie alebo ktorá bola pridelená členskému štátu;
5. „míľnik“ je kvalitatívny výsledok úsilia, používaný na meranie pokroku dosahovaného pri plnení opatrenia alebo realizovaní investície;
6. „cieľ“ je kvantitatívny výsledok úsilia, používaný na meranie pokroku dosahovaného pri plnení opatrenia alebo realizovaní investície;
7. „energia z obnoviteľných zdrojov“ je energia z obnoviteľných zdrojov podľa vymedzenia v článku 2 druhom pododseku bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ⁽²⁵⁾;
8. „domácnosť“ je súkromná domácnosť v zmysle článku 2 bodu 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1700 ⁽²⁶⁾;

⁽²⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽²⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1700 z 10. októbra 2019, ktorým sa zavádza spoločný rámec pre európske štatistiky o osobách a domácnostiach na základe individuálnych údajov zbieraných zo vzoriek, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004, (ES) č. 452/2008 a (ES) č. 1338/2008 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1177/2003 a nariadenie Rady (ES) č. 577/98 (Ú. v. EÚ L 261 I, 14.10.2019, s. 1).

9. „mikropodnik“ je podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat alebo ročná súvaha nepresahuje 2 milióny EUR, čo sa vypočíta v súlade s článkami 3 až 6 prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 ⁽²⁷⁾;
10. „zraniteľné domácnosti“ sú domácnosti v energetickej chudobe alebo domácnosti vrátane domácností s nízkymi a nižšími strednými príjmami, ktoré sú významne zasiahnuté cenovými vplyvmi začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES a ktoré nemajú prostriedky na obnovu budov, ktoré obývajú;
11. „zraniteľné mikropodniky“ sú mikropodniky, ktoré sú významne zasiahnuté cenovými vplyvmi začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov alebo z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES a ktoré na účely svojej činnosti nemajú prostriedky buď na obnovu budov, ktoré obývajú, alebo na nákup vozidiel s nulovými a nízkymi emisiami, alebo na prechod na alternatívne udržateľné druhy dopravy vrátane verejnej dopravy podľa toho, čo je relevantné;
12. „zraniteľní používatelia dopravy“ sú jednotlivci a domácnosti v dopravnej chudobe, ako aj jednotlivci a domácnosti vrátane domácností s nízkymi a nižšími strednými príjmami, ktoré sú významne zasiahnuté cenovými vplyvmi začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES a ktoré nemajú prostriedky na nákup vozidiel s nulovými a nízkymi emisiami alebo na prechod na alternatívne udržateľné druhy dopravy vrátane verejnej dopravy;
13. „obnova budov“ je akýkoľvek druh energetickej obnovy budov, ktorého cieľom je zvýšiť energetickú hospodárnosť budov, ako je izolácia pláštva budovy, teda stien, strechy, podlahy a výmena okien, a inštalácia technických systémov budov v súlade so všetkými príslušnými vnútroštátnymi bezpečnostnými normami vrátane príspevku k plneniu požiadaviek na obnovu stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady o energetickej hospodárnosti budov (prepracované znenie);
14. „technický systém budovy“ je technické vybavenie budovy alebo jednotky budovy na vykurovanie priestoru, chladenie priestoru, vetranie, prípravu teplej úžitkovej vody, automatizáciu a riadenie budovy, výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na mieste a jej uskladňovanie alebo kombinácia takehoto technického vybavenia vrátane tých systémov, ktoré využívajú energiu z obnoviteľných zdrojov;
15. „aktívny odberateľ“ je aktívny odberateľ v zmysle článku 2 bodu 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 ⁽²⁸⁾;
16. „občianske energetické spoločenstvo“ je občianske energetické spoločenstvo v zmysle článku 2 bodu 11 smernice (EÚ) 2019/944;
17. „komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov“ je komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov v zmysle článku 2 bodu 16 smernice (EÚ) 2018/2001;
18. „partnerské obchodovanie s energiou z obnoviteľných zdrojov“ je partnerské obchodovanie s energiou z obnoviteľných zdrojov v zmysle článku 2 bodu 18 smernice (EÚ) 2018/2001;
19. „vozidlo s nulovými a nízkymi emisiami“ je vozidlo s nulovými a nízkymi emisiami v zmysle článku 3 ods. 1 písm. m) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/631 ⁽²⁹⁾.

Článok 3

Ciele

1. Všeobecným cieľom fondu je prispieť k sociálne spravodlivému prechodu ku klimatickej neutralite riešením sociálnych vplyvov začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES.

⁽²⁷⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽²⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽²⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/631 zo 17. apríla 2019, ktorým sa stanovujú emisné normy CO₂ pre nové osobné vozidlá a nové ľahké úžitkové vozidlá a ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 443/2009 a (EÚ) č. 510/2011 (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 13).

2. Osobitnými cieľmi fondu je podporovať zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľných používateľov dopravy prostredníctvom dočasnej priamej podpory príjmu a prostredníctvom opatrení a investícií určených na zvýšenie energetickej efektívnosti budov, dekarbonizáciu vykurovania a chladenia budov, a to aj prostredníctvom integrácie výroby a uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov v budovách, a poskytovať lepší prístup k mobilite a doprave s nulovými a nízkymi emisiami.

KAPITOLA II

Sociálno-klimatické plány

Článok 4

Sociálno-klimatické plány

1. Každý členský štát predloží Komisii svoj plán. Plán obsahuje ucelený súbor existujúcich alebo nových vnútroštátnych opatrení a investícií na riešenie vplyvu stanovovania cien uhlíka na zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľných používateľov dopravy s cieľom zabezpečiť cenovo dostupné vykurovanie, chladenie a mobilitu a zároveň doplniť a zrýchliť opatrenia potrebné na splnenie cieľov Únie v oblasti klímy.
2. Každý členský štát zabezpečí súlad medzi svojím plánom a svojím aktualizovaným integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom uvedeným v článku 14 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999.
3. Plán môže zahŕňať vnútroštátne opatrenia poskytujúce dočasnú priamu podporu príjmu pre zraniteľné domácnosti a zraniteľných používateľov dopravy s cieľom znížiť dosah zvýšenia cien fosílnych palív, ktoré vyplýva zo začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES.
4. Plán zahŕňa vnútroštátne a v relevantných prípadoch miestne a regionálne opatrenia a investície v súlade s článkom 8 na účely:
 - a) obnovy budov a dekarbonizácie vykurovania a chladenia budov vrátane integrácie výroby a uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov;
 - b) intenzívnejšieho využívania mobility a dopravy s nulovými a nízkymi emisiami.
5. Ak členský štát už zaviedol národný systém obchodovania s emisiami pre odvetvie budov a odvetvie cestnej dopravy alebo uhlíkovú daň, zavedené vnútroštátne opatrenia na zmiernenie sociálnych vplyvov a výziev sa môžu zahrnúť do plánu za predpokladu, že sú v súlade s týmto nariadením.

Článok 5

Verejná konzultácia

1. Každý členský štát predloží Komisii plán po verejnej konzultácii s miestnymi a regionálnymi orgánmi, zástupcami hospodárskych a sociálnych partnerov, príslušnými organizáciami občianskej spoločnosti, mládežníckymi organizáciami a inými zainteresovanými stranami. Každý členský štát uskutoční uvedenú konzultáciu v súlade s požiadavkami uvedenými v článku 10 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom daného členského štátu.
2. Každý členský štát zahrnie do svojho plánu súhrn:
 - a) konzultácie uskutočnenej podľa odseku 1; a
 - b) toho, ako sa príspevok zainteresovaných strán, ktoré sa zúčastnili na konzultácii, odráža v pláne.
3. Komisia na účely článku 16 ods. 3 posúdi, či bol plán vypracovaný po konzultácii so zainteresovanými stranami v súlade s odsekom 1 tohto článku.

4. Komisia podporuje členské štáty poskytovaním príkladov osvedčených postupov konzultácií o plánoch v súlade s článkom 6 ods. 4

Článok 6

Obsah sociálno-klimatických plánov

1. V plánoch sa stanovujú tieto prvky:
 - a) konkrétne opatrenia a investície v súlade s článkami 4 a 8 na zníženie účinkov uvedených v písmene d) tohto odseku spolu s vysvetlením, ako by uvedené opatrenia a investície účinne prispievali k dosiahnutiu cieľov stanovených v článku 3 v rámci celkového stanovovania príslušných politík členského štátu;
 - b) v relevantných prípadoch konkrétne, vzájomne súdržné a posilnené sprievodné opatrenia na realizáciu opatrení a investícií a zníženie účinkov uvedených v písmene d);
 - c) informácie o existujúcom alebo plánovanom financovaní opatrení a investícií z iných zdrojov Únie, medzinárodných, verejných alebo v relevantnom prípade súkromných zdrojov, ktorými sa prispieva na opatrenia a investície uvedené v pláne, vrátane informácií o dočasnej priamej podpore príjmu;
 - d) odhad pravdepodobných účinkov zvýšenia cien vyplývajúceho zo začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES na domácnosti, najmä na výskyt energetickej chudoby a dopravnej chudoby, a na mikropodniky; tieto účinky sa majú analyzovať na príslušnej územnej úrovni vymedzenej každým členským štátom, pričom sa zohľadnia národné špecifiká a prvky, ako je prístup k verejnej doprave a základným službám, a identifikujú sa najviac postihnuté oblasti;
 - e) odhadovaný počet a identifikácia zraniteľných domácností, zraniteľných mikropodnikov a zraniteľných používateľov dopravy;
 - f) vysvetlenie, ako sa majú vymedzenia energetickej chudoby a dopravnej chudoby uplatňovať na vnútroštátnej úrovni;
 - g) ak sa v pláne stanovujú opatrenia podľa článku 4 ods. 3, kritériá na identifikáciu oprávnených konečných príjemcov, plánovaná lehota pre dotknuté opatrenia a ich odôvodnenie na základe kvantitatívneho odhadu a kvalitatívneho vysvetlenia toho, ako podľa očakávaní uvedené opatrenia znížia energetickú chudobu, dopravnú chudobu a zraniteľnosť domácností v súvislosti so zvýšením cien cestnej dopravy a vykurovacích palív;
 - h) plánované míľniky, ciele a orientačný komplexný harmonogram vykonávania opatrení a investícií, ktoré sa majú dokončiť do 31. júla 2032;
 - i) v prípade potreby harmonogram postupného znižovania podpory pre vozidlá s nízkymi emisiami;
 - j) odhadované celkové náklady na plán podložené náležitým odôvodnením a vysvetleniami, ako sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a úmerné očakávanému vplyvu plánu;
 - k) plánovaný národný príspevok na odhadované celkové náklady na plán vypočítaný v súlade s článkom 15;
 - l) s výnimkou opatrení uvedených v článku 4 ods. 3 tohto nariadenia vysvetlenie, ako sa v pláne zabezpečuje, aby žiadne z opatrení ani investícií nespôsobili významné narušenie plnenia environmentálnych cieľov v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852;
 - m) opatrenia na účinné monitorovanie a vykonávanie plánu zo strany dotknutého členského štátu, najmä navrhovaných míľnikov a cieľov, relevantné spoločné ukazovatele uvedené v prílohe IV, a ak žiadny z týchto ukazovateľov nie je pre konkrétne opatrenie alebo investíciu relevantný, doplňujúce individuálne ukazovatele navrhnuté dotknutým členským štátom;
 - n) na účely prípravy, a ak je to možné, na účely vykonávania plánu, zhrnutie procesu verejnej konzultácie uvedeného v článku 5;

- o) vysvetlenie systému členského štátu na predchádzanie podvodu, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu pri využívaní finančnej alokácie poskytnutej v rámci fondu a opatrení zameraných na zabránenie dvojitému financovaniu z fondu a iných programov Únie;
 - p) ak je to vhodné a relevantné, vysvetlenie, ako sa v pláne zohľadnili geografické špecifiká, ako sú ostrovy, najvzdialenejšie regióny a územia, vidiecke oblasti alebo vzdialené regióny, menej prístupné periferie, horské oblasti či zaostávajúce oblasti;
 - q) ak je to relevantné, vysvetlenie, ako sa opatrenia a investície zameriavajú na riešenie rodovej nerovnosti.
2. Plán môže zahŕňať opatrenia technickej pomoci potrebné na účinnú správu a vykonávanie opatrení a investícií.
3. Plán musí byť v súlade s informáciami a záväzkami členského štátu v rámci:
- a) akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv;
 - b) jeho programov politiky súdržnosti podľa nariadenia (EÚ) 2021/1060;
 - c) jeho plánu obnovy a odolnosti podľa nariadenia (EÚ) 2021/241;
 - d) jeho plánu obnovy budov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady o energetickej hospodárnosti budov (prepracované znenie);
 - e) jeho aktualizovaného integrovaného národného energetického a klimatického plánu podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999;
a
 - f) jeho plánov spravodlivej transformácie územia podľa nariadenia (EÚ) 2021/1056.
4. Počas prípravy plánov Komisia zorganizuje výmenu osvedčených postupov, ktorá sa bude okrem iného týkať nákladovo efektívnych opatrení a investícií, ktoré sa majú do plánov zahrnúť. Členské štáty môžu požiadať o technickú podporu v rámci Európskeho nástroja miestnej pomoci v oblasti energie (ELENA) zriadeného dohodou medzi Komisiou a Európskou investičnou bankou v roku 2009 alebo v rámci Nástroja technickej podpory zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 ⁽³⁰⁾.
5. Na účely odseku 1 písm. l) tohto článku Komisia poskytne členským štátom technické usmernenia prispôbené rozsahu pôsobnosti fondu, ktoré sa týkajú súladu opatrení a investícií so zásadou „výrazne nenarušiť“ v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852.
6. S cieľom pomôcť členským štátom pri poskytovaní informácií uvedených v odseku 1 písm. d) tohto článku Komisia poskytne spoločnú hodnotu, ktorá má slúžiť ako odhad ceny uhlíka vyplývajúcej zo začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov, z odvetvia cestnej dopravy a ďalších odvetví do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES.
7. Každý členský štát používa pre plán vzor stanovený v prílohe V.

KAPITOLA III

Podpora z fondu na sociálno-klimatické plány

Článok 7

Zásady, ktorými sa riadi fond

1. Z fondu sa poskytuje finančná podpora členským štátom na financovanie opatrení a investícií stanovených v ich plánoch.

⁽³⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej podpory (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 1).

2. Vyplatenie finančnej podpory podľa odseku 1 tohto článku každému členskému štátu je podmienené tým, že daný členský štát dosiahne míľniky a ciele, pokiaľ ide o opatrenia a investície v súlade s článkom 8 tohto nariadenia. Uvedené míľniky a ciele musia byť zlučiteľné s cieľmi Únie v oblasti klímy, ako aj s cieľom stanoveným v nariadení (EÚ) 2021/1119 a musia zahŕňať najmä:

- a) energetickú efektívnosť;
- b) obnovu budov;
- c) mobilitu a dopravu s nulovými a nízkymi emisiami;
- d) zníženie emisií skleníkových plynov;
- e) zníženie počtu zraniteľných domácností, najmä domácností v energetickej chudobe, zraniteľných mikropodnikov a zraniteľných používateľov dopravy.

3. Z fondu sa podporujú len opatrenia a investície, ktoré sú v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“ v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852.

4. Opatreniami a investíciami podporovanými z fondu sa znižuje závislosť od fosílnych palív a v relevantných prípadoch sa nimi prispieva k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, ako aj k udržateľným a kvalitným pracovným miestam v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú opatrenia a investície fondu.

Článok 8

Oprávnené opatrenia a investície, ktoré sa majú zahrnúť do sociálno-klimatických plánov

1. Členské štáty môžu do odhadovaných celkových nákladov na plán zahrnúť tieto opatrenia a investície s trvalým vplyvom za predpokladu, že sú zamerané predovšetkým na zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky alebo zraniteľných používateľov dopravy a že sú určené na:

- a) podporu obnovy budov, najmä v prípade zraniteľných domácností a zraniteľných mikropodnikov, ktoré využívajú budovy s najhoršou hospodárnosťou, a to aj pokiaľ ide o nájomníkov a ľudí žijúcich v sociálnych bytoch;
- b) podporu prístupu k cenovo dostupnému energeticky efektívnemu bývaniu vrátane sociálneho bývania;
- c) prispievanie k dekarbonizácii vykurovania a chladenia budov a varenia v nich, napríklad prostredníctvom elektrifikácie, a to zabezpečením prístupu k cenovo dostupným a energeticky účinným systémom a integráciou výroby a uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov, a to aj prostredníctvom komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, občianskych energetických spoločenstiev a ďalších aktívnych odberateľov s cieľom podporiť využívanie vlastnej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov, ako je spoločné využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a partnerské obchodovanie s energiou z obnoviteľných zdrojov, pripojenie k inteligentným sieťam a sieťam diaľkového vykurovania, čo prispieva k dosiahnutiu úspor energie alebo k znižovaniu energetickej chudoby;
- d) poskytovanie cielených, prístupných a cenovo dostupných informácií, vzdelávania, osvetly a poradenstva o nákladovo efektívnych opatreniach a investíciách, dostupnej podpore obnovy budov a energetickej efektívnosti, ako aj udržateľných a cenovo dostupných alternatívach mobility a dopravy;
- e) podporu verejných a súkromných subjektov vrátane poskytovateľov sociálneho bývania, najmä verejno-súkromných družstiev, pri vývoji a poskytovaní cenovo dostupných riešení v oblasti energetickej efektívnosti a vhodných finančných nástrojov v súlade so sociálnymi cieľmi fondu;
- f) poskytnutie prístupu k vozidlám s nulovými a nízkymi emisiami a bicyklom, a to pri zachovaní technologickej neutrality, vrátane finančnej podpory alebo fiškálnych stimulov na ich nákup, ako aj na rozvoj primeranej verejnej a súkromnej infraštruktúry, najmä, ak je to relevantné z hľadiska nákupu vozidiel s nulovými a nízkymi emisiami, infraštruktúry na nabíjanie a dopĺňanie paliva a rozvoja trhu s ojazdenými vozidlami s nulovými emisiami; členské štáty sa usilujú zabezpečiť, aby sa v prípade, že vozidlá s nulovými emisiami predstavujú cenovo dostupné a realizovateľné riešenie, v plánoch uprednostňovala podpora takýchto vozidiel;
- g) stimulovanie využívania cenovo dostupnej a prístupnej verejnej dopravy a podporu súkromných a verejných subjektov vrátane družstiev pri rozvoji a poskytovaní udržateľnej mobility na požiadanie, služieb spoločnej mobility a možností aktívnej mobility.

2. Členské štáty môžu do odhadovaných celkových nákladov na plány zahrnúť náklady na opatrenia na poskytovanie priamej podpory príjmu zraniteľným domácnostiam a zraniteľným používateľom dopravy s cieľom znížiť vplyv zvýšenia cien cestnej dopravy a vykurovacích palív. Takáto podpora je dočasná a postupne sa znižuje. Členské štáty môžu poskytovať dočasnú priamu podporu príjmu, ak ich plány obsahujú opatrenia alebo investície zamerané na tieto zraniteľné domácnosti a zraniteľných používateľov dopravy v súlade s článkom 8 ods. 1 tohto nariadenia. Takáto podpora sa obmedzuje na priamy vplyv zahrnutia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES. Náklady na opatrenia na poskytovanie dočasnej priamej podpory príjmu nesmú predstavovať viac ako 37,5 % odhadovaných celkových nákladov na plán, ako sa uvádza v článku 6 ods. 1 písm. j) tohto nariadenia.

3. Členské štáty môžu do odhadovaných celkových nákladov na plány zahrnúť náklady na technickú pomoc na pokrytie výdavkov súvisiacich s činnosťami odbornej prípravy, programovania, monitorovania, kontroly, auditu a hodnotenia, ktoré sú potrebné na riadenie fondu a dosiahnutie jeho cieľov, napríklad výdavkov na štúdie, informačné technológie, verejné konzultácie so zainteresovanými stranami a informačné a komunikačné činnosti. Náklady na takúto technickú pomoc predstavujú najviac 2,5 % odhadovaných celkových nákladov na plán, ako sa uvádza v článku 6 ods. 1 písm. j).

Článok 9

Prenesenie výhod na domácnosti, mikropodniky a používateľov dopravy

1. Členské štáty môžu do plánov zahrnúť podporu poskytovanú prostredníctvom iného verejného alebo súkromného subjektu, než sú zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľní používatelia dopravy, za predpokladu, že tieto subjekty vykonávajú opatrenia a investície, ktoré sú v konečnom dôsledku prospešné pre zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky alebo zraniteľných používateľov dopravy.

2. Členské štáty poskytnú potrebné zákonné a zmluvné záruky na zabezpečenie toho, aby sa celá výhoda preniesla na zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky alebo zraniteľných používateľov dopravy.

Článok 10

Zdroje fondu

1. V súlade s článkom 10a ods. 8b a článkom 30d ods. 3 a 4 smernice 2003/87/ES sa na implementáciu fondu v období od 1. januára 2026 do 31. decembra 2032 poskytne maximálna suma 65 000 000 000 EUR v bežných cenách. Uvedená suma predstavuje vonkajšie pripísané príjmy na účely článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 bez toho, aby bol dotknutý článok 30d ods. 4 šiesty pododsek smernice 2003/87/ES.

Ročné sumy pridelené fondu v rámci maximálnej sumy stanovenej v prvom pododseku tohto odseku nesmú presiahnuť sumy uvedené v článku 30d ods. 4 štvrtom pododseku smernice 2003/87/ES.

Ak sa systém obchodovania s emisiami zriadený v súlade s kapitolou IVa smernice 2003/87/ES odloží do roku 2028 podľa článku 30k uvedenej smernice, predstavuje maximálna suma, ktorá sa má sprístupniť fondu, 54 600 000 000 EUR a ročné sumy pridelené fondu nesmú presiahnuť príslušné sumy uvedené v článku 30d ods. 4 piatom pododseku smernice 2003/87/ES.

2. Odchylné od článku 22 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a bez toho, aby bol dotknutý článok 19 tohto nariadenia, sa viazané rozpočtové prostriedky pokrývajúce príslušnú maximálnu sumu uvedenú v odseku 1 tohto článku sprístupnia automaticky na začiatku každého rozpočtového roka počnúc 1. januárom 2026 až do výšky príslušných uplatniteľných ročných súm uvedených v odseku 1 druhom a treťom pododseku.

3. Zo súm uvedených v odseku 1 sa môžu kryť aj výdavky súvisiace s prípravnými, monitorovacími, kontrolnými, auditorskými a hodnotiacimi činnosťami, ktoré si vyžaduje riadenie fondu a plnenie jeho cieľov, najmä so štúdiami, stretnutiami expertov, konzultáciami so zainteresovanými stranami, informačnými a komunikačnými akciami vrátane osvetových akcií a inštitucionálnej komunikácie o politických prioritách Únie, pokiaľ súvisia s cieľmi tohto nariadenia, výdavky spojené so sieťami informačných technológií zameranými na spracovanie a výmenu informácií, výdavky spojené

s inštitucionálnymi nástrojmi informačných technológií, ako aj všetky ďalšie výdavky na technickú a administratívnu pomoc, ktoré Komisii vznikajú na účely riadenia fondu. Výdavky môžu pokrývať aj náklady na iné podporné činnosti, ako je kontrola kvality a monitorovanie projektov na mieste, a náklady na partnerské poradenstvo a expertov na účely posúdenia a vykonávania oprávnených akcií.

Článok 11

Zdroje z programov so zdieľaným riadením a do takýchto programov a využitie zdrojov

1. Na žiadosť členských štátov možno do fondu previesť zdroje, ktoré boli členským štátom pridelené v rámci zdieľaného riadenia, za podmienok stanovených v príslušných ustanoveniach nariadenia (EÚ) 2021/1060. Komisia implementuje uvedené zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 prvým pododsekom písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Tieto zdroje sa použijú výlučne v prospech dotknutého členského štátu.

2. Členské štáty môžu vo svojich plánoch predložených v súlade s článkom 4 ods. 1 tohto nariadenia požiadať o prevod najviac 15 % ich maximálnej ročnej finančnej alokácie do fondov v rámci zdieľaného riadenia stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1060. Z prevedených zdrojov sa financujú opatrenia a investície uvedené v článku 8 tohto nariadenia, pričom sa implementujú v súlade s pravidlami fondov, do ktorých sa dané zdroje prevádzajú. Členské štáty prevádzajú zdroje prostredníctvom zmeny jedného alebo viacerých programov s výnimkou programov v rámci cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) v súlade s článkom 26a nariadenia (EÚ) 2021/1060 a implementujú sa v súlade s pravidlami stanovenými v uvedenom nariadení a pravidlami fondov, do ktorých sa zdroje prevádzajú.

3. Členské štáty môžu poveriť riadiace orgány programov politiky súdržnosti podľa nariadenia (EÚ) 2021/1060 vykonávaním opatrení a investícií, v prípade ktorých sa využíva fond, ak je to vhodné vzhľadom na synergie s uvedenými programami politiky súdržnosti a v súlade s cieľmi fondu. Členské štáty uvedú vo svojich plánoch svoj zámer poveriť uvedené orgány. V takýchto prípadoch sa existujúce systémy riadenia a kontroly zavedené členskými štátmi a oznámené Komisii považujú za systémy spĺňajúce požiadavky tohto nariadenia.

4. Členské štáty môžu do svojich plánov ako časť odhadovaných celkových nákladov zahrnúť platby za dodatočnú technickú podporu podľa článku 7 nariadenia (EÚ) 2021/240 a výšku peňažného príspevku na účely zložky v zodpovednosti členských štátov podľa príslušných ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 ⁽³¹⁾. Uvedené náklady nesmú presiahnuť 4 % maximálnej finančnej alokácie na plán a príslušné opatrenia stanovené v pláne musia byť v súlade s týmto nariadením.

Článok 12

Implementácia

Fond implementuje Komisia v rámci priameho riadenia v súlade s príslušnými pravidlami prijatými podľa článku 322 ZFEÚ, najmä s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046 a s nariadením (EÚ, Euratom) 2020/2092 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie.

Článok 13

Doplnkovosť a doplnkové financovanie

1. Podpora v rámci fondu dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných fondov, programov a nástrojov Únie. Opatrenia a investície podporované v rámci fondu môžu získať podporu z iných fondov, programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady.

⁽³¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30).

2. Podpora z fondu vrátane dočasnej priamej podpory príjmu uvedenej v článku 4 ods. 3 je doplnková a nenahrádza opakujúce sa vnútroštátne rozpočtové výdavky.
3. V prípade technickej pomoci členským štátom sa administratívne náklady priamo spojené s vykonávaním plánu nepovažujú za opakujúce sa vnútroštátne rozpočtové výdavky.

Článok 14

Maximálna finančná alokácia

1. Maximálna finančná alokácia sa vypočíta pre každý členský štát v súlade s článkom 10 a ako sa uvádza v prílohách I a II.
2. Na vykonávanie svojho plánu môže každý členský štát predložiť žiadosť až do výšky svojej maximálnej finančnej alokácie.

Článok 15

Národný príspevok na odhadované celkové náklady

Členské štáty prispievajú prinajmenšom do výšky 25 % odhadovaných celkových nákladov na svoje plány.

Článok 16

Posúdenie Komisiou

1. Komisia posúdi plán a v relevantnom prípade akúkoľvek zmenu uvedeného plánu predloženú zo strany členského štátu v súlade s článkom 18 z hľadiska súladu s týmto nariadením. Pri vykonávaní uvedeného posúdenia Komisia koná v úzkej spolupráci s dotknutým členským štátom. Komisia môže predložiť pripomienky alebo požiadať o dodatočné informácie do dvoch mesiacov od dátumu predloženia plánu zo strany členského štátu. Členský štát poskytne požadované dodatočné informácie a v prípade potreby môže plán prepracovať, a to aj po jeho predložení. Členský štát a Komisia sa môžu dohodnúť na predĺžení lehoty na posúdenie o primerané obdobie, ak je to potrebné.
2. Komisia posúdi, či prevody požadované v súlade s článkom 11 spĺňajú ciele tohto nariadenia.
3. Komisia posúdi relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu s prihliadnutím na osobitné výzvy a finančnú alokáciu členského štátu takto:
 - a) na účely posúdenia relevantnosti Komisia zohľadní tieto kritériá:
 - i) či plán predstavuje primeranú reakciu na sociálny vplyv a výzvy, ktorým čelia zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľní používatelia dopravy v dotknutom členskom štáte v dôsledku zahrnutia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES, a to najmä domácnosti v energetickej chudobe alebo domácnosti v dopravnej chudobe, s náležitým zohľadnením výziev identifikovaných v posúdeniach Komisie týkajúcich sa aktualizácie integrovaného národného energetického a klimatického plánu dotknutého členského štátu a jeho pokroku podľa článku 9 ods. 3 a článkov 13 a 29 nariadenia (EÚ) 2018/1999, ako aj v odporúčaniach Komisie členským štátom vydaných podľa článku 34 nariadenia (EÚ) 2018/1999 vzhľadom na ciele Únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a na dlhodobý cieľ klimatickej neutrality v Únii najneskôr do roku 2050;
 - ii) či sa očakáva, že sa plánom zabezpečí, aby opatrenia a investície zahrnuté do plánu výrazne nenarušovali plnenie environmentálnych cieľov v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852, a či plán pomôže znížiť závislosť od fosílnych palív;

- iii) či plán obsahuje opatrenia a investície, ktoré prispievajú k zelenej transformácii vrátane riešenia sociálnych vplyvov a výziev, ktoré z nej vyplývajú, a najmä k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030, ako aj dlhodobého cieľa klimatickej neutrality v Únii najneskôr do roku 2050 a míľnikov stratégie Únie pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu do roku 2030;
- b) na účely posúdenia účinnosti Komisia zohľadní tieto kritériá:
- i) či sa očakáva, že plán bude mať v členskom štáte trvalý vplyv v súvislosti s výzvami, ktorými sa uvedený plán zaoberá, a to v súlade s cieľmi Únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a dlhodobým cieľom klimatickej neutrality v Únii najneskôr do roku 2050, a najmä na zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľných používateľov dopravy, a to najmä domácnosti v energetickej chudobe alebo domácnosti v dopravnej chudobe;
- ii) či sa očakáva, že opatrenia navrhnuté zo strany členského štátu zabezpečia účinné monitorovanie a vykonávanie plánu vrátane plánovaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov;
- iii) či sú opatrenia a investície navrhované zo strany členského štátu konzistentné a v súlade s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady o energetickej efektívnosti (prepracované znenie), smernice (EÚ) 2018/2001, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/33/ES ⁽³²⁾ a smernice 2010/31/EÚ; a
- iv) či opatrenia a investície navrhnuté členským štátom podporujú komplementaritu, synergiu, koherentnosť a konzistentnosť s nástrojmi Únie uvedenými v článku 6 ods. 3;
- c) na účely posúdenia efektívnosti Komisia zohľadní tieto kritériá:
- i) či je odôvodnenie výšky odhadovaných celkových nákladov na plán predložené zo strany členského štátu odôvodnené, realistické, v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a úmerné očakávanému vnútroštátnemu environmentálnemu a sociálnemu vplyvu, a to aj s ohľadom na národné špecifiká, ktoré by mohli mať vplyv na náklady uvedené v pláne;
- ii) či sa očakáva, že opatreniami navrhnutými zo strany členského štátu sa pri využívaní finančnej alokácie poskytovanej v rámci fondu bude predchádzať korupcii, podvodom a konfliktom záujmov a budú sa odhaľovať a naprávať, a to vrátane opatrení zameraných na zabránenie dvojitému financovaniu z fondu a iných programov Únie;
- iii) či sú míľniky a ciele navrhnuté zo strany členského štátu efektívne z hľadiska rozsahu pôsobnosti, cieľov a oprávnených akcií fondu;
- d) na účely posúdenia súdržnosti Komisia zohľadní, či plán obsahuje opatrenia a investície, ktoré predstavujú koherentné akcie.

Článok 17

Rozhodnutie Komisie

1. Na základe posúdenia vykonaného v súlade s článkom 16 rozhodne Komisia o pláne členského štátu prostredníctvom vykonávacieho aktu najneskôr päť mesiacov od dátumu predloženia uvedeného plánu podľa článku 4 ods. 1 tohto nariadenia.
2. Ak je posúdenie plánu zo strany Komisie kladné, vo vykonávacom akte uvedenom v odseku 1 sa stanovia:
 - a) opatrenia a investície, ktoré má vykonať členský štát, výška odhadovaných celkových nákladov na plán a míľniky a ciele;

⁽³²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/33/ES z 23. apríla 2009 o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (Ú. v. EÚ L 120, 15.5.2009, s. 5).

- b) maximálna finančná alokácia pridelená v súlade s článkom 14 ods. 1, ktorá sa má vyplatiť v splátkach v súlade s článkom 20 vtedy, keď členský štát uspokojivo dosiahne príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s vykonávaním plánu;
- c) národný príspevok;
- d) podrobnosti a harmonogram monitorovania a vykonávania plánu v relevantných prípadoch vrátane opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s článkom 21;
- e) príslušné ukazovatele týkajúce sa dosahovania plánovaných míľnikov a cieľov; a
- f) opatrenia na zabezpečenie toho, aby Komisia mala prístup k podkladovým relevantným údajom.

3. Maximálna finančná alokácia uvedená v odseku 2 písm. b) tohto článku sa určí na základe odhadovaných celkových nákladov na plán navrhnutý zo strany členského štátu, a to na základe posúdenia podľa kritérií stanovených v článku 16 ods. 3

Výška maximálnej finančnej alokácie uvedenej v odseku 2 písm. b) tohto článku sa stanovuje takto:

- a) ak plán uspokojivo spĺňa kritériá stanovené v článku 16 ods. 3 a výška odhadovaných celkových nákladov na plán po odpočítaní národného príspevku sa rovná maximálnej finančnej alokácii pre daný členský štát podľa článku 14 ods. 1 alebo je vyššia, potom sa finančná alokácia vyčlenená pre členský štát rovná celkovej výške maximálnej finančnej alokácie uvedenej v článku 14 ods. 1;
- b) ak plán uspokojivo spĺňa kritériá stanovené v článku 16 ods. 3 a výška odhadovaných celkových nákladov na plán po odpočítaní národného príspevku je nižšia ako maximálna finančná alokácia pre daný členský štát podľa článku 14 ods. 1, potom sa finančná alokácia vyčlenená pre členský štát rovná výške odhadovaných celkových nákladov na plán po odpočítaní národného príspevku;
- c) ak plán uspokojivo spĺňa kritériá stanovené v článku 16 ods. 3, ale posúdením sa zistia nedostatky v systémoch vnútornej kontroly, môže Komisia od členského štátu požadovať, aby pred prvou platbou začlenil do plánu dodatočné opatrenia na odstránenie týchto nedostatkov a realizoval ich;
- d) ak plán uspokojivo nespĺňa kritériá stanovené v článku 16 ods. 3, nevyčlení sa členskému štátu žiadna finančná alokácia.

4. Ak je posúdenie plánu zo strany Komisie negatívne, uvedú sa v rozhodnutí uvedenom v odseku 1 dôvody tohto negatívneho posúdenia. Členský štát po zohľadnení posúdenia Komisie opätovne predloží plán.

Článok 18

Zmena sociálno-klimatických plánov

1. Ak už členský štát nemôže splniť plán vrátane príslušných míľnikov a cieľov alebo je ho potrebné podstatne upraviť, či už úplne, alebo čiastočne, z dôvodu objektívnych okolností, predovšetkým z dôvodu skutočných priamych účinkov zahrnutia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES, predloží dotknutý členský štát Komisii zmenený plán na účely zahrnutia potrebných a riadne odôvodnených zmien. Členské štáty môžu v súlade s článkom 11 ods. 4 požiadať o technickú podporu na prípravu zmeneného plánu.

2. Komisia posúdi zmenený plán v súlade s článkom 16.

3. Ak Komisia posúdi zmenený plán kladne, prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu v súlade s článkom 17 ods. 1 rozhodnutie, v ktorom uvedie dôvody svojho kladného posúdenia. Odchyľne od článku 17 ods. 1 prijme Komisia rozhodnutie podľa tohto odseku do troch mesiacov od dátumu predloženia zmeneného plánu zo strany dotknutého členského štátu.

4. Ak Komisia posúdi zmenený plán negatívne, zamietne zmenený plán v lehote uvedenej v odseku 3, a to po tom, ako dotknutému členskému štátu poskytne príležitosť predložiť pripomienky do troch mesiacov odo dňa od oznámenia posúdenia zmeneného plánu zo strany Komisie.

5. Každý členský štát posúdi do 15. marca 2029 vhodnosť svojich plánov vzhľadom na skutočné priame účinky zahrnutia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES. Uvedené posúdenia sa predkladajú Komisii spolu s integrovanými národnými energetickými a klimatickými správami o pokroku podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

6. V prípade menších úprav plánu, ktoré predstavujú zvýšenie alebo zníženie cieľa stanoveného v pláne o menej ako 5 %, ako sú napríklad menšie aktualizácie opatrení a investícií stanovených v pláne alebo oprava administratívnych chýb, oznamuje členský štát takéto zmeny Komisii.

Článok 19

Závazok vyplatiť finančnú alokáciu

1. Po tom, ako Komisia prijme kladné rozhodnutie uvedené v článku 17 tohto nariadenia, včas uzavrie s dotknutým členským štátom dohodu, ktorá predstavuje individuálny právny záväzok v zmysle nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 na obdobie 2026 – 2032 bez toho, aby bol dotknutý článok 30d ods. 4 a články 30i a 30k smernice 2003/87/ES. Uvedená dohoda sa uzatvára najskôr jeden rok pred rokom začatia aukcií podľa kapitoly IVa smernice 2003/87/ES alebo dva roky pred uvedeným rokom v prípadoch, keď sa uplatňuje článok 10 ods. 1 tretí pododsek tohto nariadenia.

2. Rozpočtové záväzky sa môžu zakladať na globálnych záväzkoch a v príslušnom prípade sa môžu rozdeliť na ročné splátky rozložené na viacero rokov.

Článok 20

Pravidlá pre platby, pozastavenie a vypovedanie dohôd týkajúcich sa finančných alokácií

1. Platby finančných alokácií členskému štátu podľa tohto článku sa uskutočnia po dosiahnutí príslušných dohodnutých míľnikov a cieľov uvedených v pláne schválenom v súlade s článkom 17 a v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov. Po takomto dosiahnutí predloží členský štát Komisii riadne odôvodnenú žiadosť o platbu. Takéto žiadosti o platbu predkladajú členské štáty Komisii jeden alebo dvakrát za rok, a to do 31. júla alebo do 31. decembra.

2. Komisia po prijatí žiadosti o platbu od členského štátu posúdi, či boli uspokojivo dosiahnuté príslušné míľniky a ciele stanovené v rozhodnutí Komisie uvedenom v článku 17. Uspokojivé dosiahnutie míľnikov a cieľov je predpokladom toho, aby dotknutý členský štát nezrušil opatrenia týkajúce sa predtým uspokojivo dosiahnutých míľnikov a cieľov.

3. Ak je posúdenie jednotlivých žiadostí o platbu zo strany Komisie kladné, prijme Komisia jednotlivé rozhodnutia, ktorými sa povolí vyplatenie finančnej alokácie v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046, a to v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov a pri zaistení rovnakého zaobchádzania s členskými štátmi. Komisia prijme individuálne rozhodnutie najskôr dva mesiace a najneskôr tri mesiace po príslušnom termíne na predloženie žiadosti o platbu v súlade s odsekom 1 tohto článku.

4. Ak Komisia na základe posúdenia uvedeného v odseku 3 tohto článku dospeje k záveru, že míľniky a ciele stanovené v rozhodnutí Komisie uvedenom v článku 17 neboli uspokojivo dosiahnuté, platba tej časti finančnej alokácie, ktorá zodpovedá nedosiahnutému cieľu alebo míľniku, sa pozastaví. Členský štát môže do jedného mesiaca od oznámenia posúdenia Komisie predložiť svoje pripomienky.

Pozastavenie sa zruší len v prípade, že míľniky a ciele boli uspokojivo dosiahnuté, ako sa stanovuje v rozhodnutí Komisie uvedenom v článku 17.

5. Odchyľne od článku 116 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 začína lehota na vykonanie platby plynúť odo dňa oznámenia rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje vyplatenie finančnej alokácie dotknutému členskému štátu podľa odseku 3 tohto článku, alebo odo dňa oznámenia o zrušení pozastavenia podľa odseku 4 druhého pododseku tohto článku.

6. Keď sa míľniky a ciele uspokojivo nedosiahnu v lehote deviatich mesiacov od pozastavenia uvedeného v odseku 4 prvom pododseku, Komisia úmerne zníži sumu finančnej alokácie po tom, ako členskému štátu poskytne možnosť predložiť pripomienky do dvoch mesiacov odo dňa, keď mu v súvislosti s dosiahnutím míľnikov a cieľov oznámila svoje závery.

7. Keď členský štát do 15 mesiacov odo dňa uzavretia príslušných dohôd uvedených v článku 19 nedosiahne pri žiadnom z príslušných míľnikov a cieľov konkrétny pokrok, Komisia vypovie tieto dohody a zruší viazanosť sumy finančnej alokácie bez toho, aby bol dotknutý článok 14 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Rozhodnutie o vypovedaní týchto dohôd prijme Komisia po tom, ako členskému štátu poskytne možnosť predložiť pripomienky v lehote dvoch mesiacov od oznámenia posúdenia Komisie, ž sa nedosiahol žiadny konkrétny pokrok.

8. Všetky platby sa vykonajú do 31. decembra 2033.

9. Odchyľne od článku 116 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a odseku 5 tohto článku ak príjmy pripísané do fondu v súlade s článkom 30d ods. 4 smernice 2003/87/ES nepostačujú v danom kole žiadostí o platbu, ako sa uvádza v odseku 1 tohto článku, na pokrytie predložených žiadostí o platbu, vyplatí Komisia členským štátom pomernú časť určenú ako pomer disponibilných platobných prostriedkov k celkovým schváleným platbám. V nasledujúcom kole žiadostí o platbu uprednostní Komisia členské štáty s oneskorenými platbami z predchádzajúceho kola žiadostí o platbu, a až neskôr spracuje novopredložené žiadosti o platbu.

10. Odchyľne od článku 12 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a bez toho, aby bol dotknutý článok 30d ods. 4 šiesty pododsek smernice 2003/87/ES, vyčlení Komisia členským štátom sumy zodpovedajúce akýmkoľvek rozpočtovým prostriedkom, ktoré sa nevyužijú do 31. decembra 2033, a to v súlade s pravidlami rozdeľovania kvót vymedzenými v článku 30d ods. 5 smernice 2003/87/ES na účely dosiahnutia cieľov uvedených v článku 3 tohto nariadenia.

Článok 21

Ochrana finančných záujmov Únie

1. Členské štáty pri vykonávaní plánov ako prijímatelia finančných prostriedkov v rámci fondu prijímú všetky primerané opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie a na zabezpečenie toho, aby využívanie finančných alokácií v súvislosti s opatreniami a investíciami podporovanými fondom, a to vrátane opatrení a investícií vykonávaných inými verejnými či súkromnými subjektmi, než sú zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľní používatelia dopravy, podľa článku 9, bolo v súlade s uplatniteľným právom Únie a vnútroštátnym právom, najmä pokiaľ ide o predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu. Na tento účel členské štáty zabezpečia účinný a efektívny systém vnútornej kontroly, ako sa ďalej uvádza v prílohe III, a vymáhanie neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých súm. Členské štáty môžu využívať svoje bežné vnútroštátne systémy rozpočtového riadenia.

2. V dohodách uvedených v článku 19 sa stanovujú tieto povinnosti členských štátov:

a) pravidelne kontrolovať, či sa poskytnuté finančné prostriedky riadne využili v súlade so všetkými uplatniteľnými pravidlami a či sa každé opatrenie alebo investícia v rámci plánu riadne vykonali v súlade so všetkými uplatniteľnými pravidlami, najmä pokiaľ ide o predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu;

- b) prijímať vhodné opatrenia na predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako sa vymedzuje v článku 61 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, a prijímať právne kroky na vymáhanie finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené, a to aj v súvislosti s akýmkoľvek opatrením alebo investíciou realizovanou v rámci plánu;
- c) priložiť k žiadosti o platbu:
- i) vyhlásenie riadiaceho subjektu, že finančné alokácie boli použité na určený účel, že informácie predložené spolu so žiadosťou o platbu sú úplné, presné a spoľahlivé a že zavedené systémy vnútornej kontroly poskytujú potrebné záruky, že finančné alokácie boli spravované v súlade so všetkými uplatniteľnými pravidlami, najmä pravidlami týkajúcimi sa predchádzania konfliktom záujmov, podvodom a korupcií a dvojitému financovaniu z fondu a ďalších programov Únie v súlade so zásadou správneho finančného riadenia; a
 - ii) súhrn auditov vykonaných v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi vrátane rozsahu týchto auditov, pokiaľ ide o výšku pokrytých výdavkov a pokryté obdobie, a analýzu zistených nedostatkov a akýchkoľvek prijatých nápravných opatrení;
- d) na účely auditu a kontroly a na poskytovanie porovnateľných informácií o využívaní finančných alokácií v súvislosti s opatreniami a investíciami vykonávanými v rámci plánu zhromažďovať, zaznamenávať a uchovávať v elektronickom systéme a zabezpečovať prístup k týmto štandardizovaným kategóriám údajov:
- i) meno/názov konečných príjemcov finančných alokácií, ich identifikačné čísla pre DPH alebo daňové identifikačné čísla a výška finančných alokácií z fondu;
 - ii) meno dodávateľov a subdodávateľov a ich identifikačné čísla pre DPH alebo daňové identifikačné čísla a hodnota zákaziek, ak je konečným príjemcom finančných alokácií verejný obstarávateľ v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom o verejnom obstarávaní;
 - iii) meno, priezvisko, dátum narodenia a identifikačné číslo pre DPH alebo daňové identifikačné číslo konečných užívateľov výhod príjemcu finančných alokácií alebo dodávateľa, ako sa vymedzuje v článku 3 bode 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 ⁽³³⁾;
 - iv) zoznam akýchkoľvek opatrení a investícií vykonaných v rámci fondu s celkovou výškou verejného financovania uvedených opatrení a investícií s uvedením sumy finančných prostriedkov vyplatených v rámci iných fondov financovaných z rozpočtu Únie;
- e) výslovne oprávniť Komisiu, úrad OLAF, Dvor audítorov, a pokiaľ ide o tie členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci podľa nariadenia (EÚ) 2017/1939, aj Európsku prokuratúru na vykonávanie ich práv, ako sa stanovuje v článku 129 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, a uložiť všetkým konečným príjemcom finančných alokácií vyplatených na vykonávanie opatrení a investícií zahrnutých v pláne alebo všetkým ostatným osobám alebo subjektom zapojeným do ich vykonávania povinnosti výslovne oprávniť Komisiu, úrad OLAF, Dvor audítorov a v príslušných prípadoch Európsku prokuratúru na vykonávanie ich práv, ako sa stanovuje v článku 129 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, a uložiť podobné povinnosti všetkým konečným príjemcom vyplatených finančných prostriedkov;
- f) viesť záznamy v súlade s článkom 132 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, pričom referenčným bodom je platobná transakcia relevantná pre príslušné opatrenie alebo investíciu.

Informácie uvedené v prvom pododseku písm. d) bode ii) tohto článku sa vyžadujú len vtedy, ak je hodnota verejného obstarávania vyššia ako finančné limity Únie stanovené v článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ ⁽³⁴⁾. Pokiaľ ide o subdodávateľov, tieto informácie sa vyžadujú len:

- a) pre prvú úroveň subdodávok;

⁽³³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁽³⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

- b) ak sú tieto informácie zaznamenané v súvislosti s príslušným dodávateľom; a
- c) v prípade subdodávok s celkovou hodnotou vyššou ako 50 000 EUR.

3. Osobné údaje uvedené v odseku 2 písm. d) tohto článku spracúvajú členské štáty a Komisia na účely a počas zodpovedajúceho obdobia trvania postupov udeľovania absolútoría, auditu a kontroly a činností v oblasti informácií, komunikácie a zviditeľnenia spojených s využívaním finančných alokácií súvisiacich s vykonávaním dohôd uvedených v článku 19. Osobné údaje sa spracúvajú v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 alebo nariadením (EÚ) 2018/1725, podľa toho, ktoré je uplatniteľné. V rámci postupu udeľovania absolútoría Komisii v súlade s článkom 319 ZFEÚ podlieha fond podávaniu správ v rámci integrovaného podávania finančných správ a správ o zodpovednosti uvedeného v článku 247 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, a to najmä samostatne vo výročnej správe o riadení a výkonnosti.

4. V dohodách uvedených v článku 19 sa takisto stanovuje právo Komisie primerane znížiť podporu v rámci fondu a vymáhať všetky sumy splatné do rozpočtu Únie v prípadoch podvodu, korupcie a konfliktu záujmov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie a ktoré členský štát nenapravil, alebo v prípade závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z takýchto dohôd.

Pri rozhodovaní o výške vymáhanej sumy a znížení Komisia dodržiava zásadu proporcionality a zohľadňuje závažnosť podvodu, korupcie a konfliktu záujmov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, alebo závažnosť porušenia povinnosti. Pred tým, ako dôjde k zníženiu, poskytne Komisia členskému štátu príležitosť predložiť pripomienky.

KAPITOLA IV

Komplementarita, monitorovanie a hodnotenie

Článok 22

Koordinácia a komplementarita

Komisia a dotknuté členské štáty podporujú úmerne k svojim príslušným zodpovednostiam synergie a zabezpečujú účinnú koordináciu medzi fondom a programami a nástrojmi Únie uvedenými v článku 6 ods. 3 tohto nariadenia a Modernizačným fondom podľa článku 10d smernice 2003/87/ES. Na uvedený účel:

- a) zabezpečujú komplementaritu, synergiu, koherentnosť a súlad medzi rôznymi nástrojmi na úrovni Únie, na vnútroštátnej úrovni a v príslušných prípadoch na miestnej alebo regionálnej úrovni, a to tak vo fáze plánovania, ako aj počas vykonávania;
- b) optimalizujú mechanizmy na koordináciu s cieľom zabrániť duplicitě úsilia; a
- c) zabezpečujú úzku spoluprácu medzi subjektmi zodpovednými za implementáciu a kontrolu na úrovni Únie, na vnútroštátnej a v príslušných prípadoch na miestnej alebo regionálnej úrovni na účely dosiahnutia cieľov fondu.

Článok 23

Informácie, komunikácia a zviditeľnenie

1. Členské štáty verejne sprístupňujú a udržiavajú v aktuálnom stave údaje uvedené v článku 21 ods. 2 písm. d) bodoch i), ii) a iv) tohto nariadenia na jedinom webovom sídle v otvorených, strojovo čitateľných formátoch, ako sa stanovuje v článku 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024⁽³⁵⁾, čím sa umožní triedenie, vyhľadávanie, extrakcia, porovnávanie a opätovné použitie údajov. Informácie uvedené v článku 21 ods. 2 písm. d) bodoch i) a ii) tohto nariadenia sa neuvěřujú v prípadoch uvedených v článku 38 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 ani v prípade dočasnej priamej podpory príjmu pre zraniteľné domácnosti.

⁽³⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56).

2. Príjemcovia podpory z fondu musia byť informovaní o pôvode týchto finančných prostriedkov vrátane prípadov, keď tieto finančné prostriedky využívajú prostredníctvom sprostredkovateľov. Tieto informácie zahŕňajú znak Únie a príslušné vyhlásenie o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – Sociálno-klimatickým fondom“ v dokumentoch a komunikačných materiáloch týkajúcich sa vykonávania opatrenia určeného pre príjemcov. Príjemcovia podpory z fondu s výnimkou podpory pre fyzické osoby alebo prípadov, keď existuje riziko zverejnenia obchodne citlivých informácií, zabezpečujú zviditeľnenie financovania Únie, najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov, a to tým, že poskytnú ucelené, účinné a primerané informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.

3. Komisia vykonáva informačné a komunikačné akcie v súvislosti s fondom, v súvislosti s akciami vykonávanými podľa tohto nariadenia a v súvislosti s dosiahnutými výsledkami, a to v príslušných prípadoch a so súhlasom vnútroštátnych orgánov aj prostredníctvom spoločných komunikačných činností s vnútroštátnymi orgánmi a zastúpeniami Európskeho parlamentu a Komisie v dotknutom členskom štáte.

Článok 24

Monitorovanie vykonávania

1. Každý členský štát podáva Komisii každé dva roky správu o vykonávaní svojho plánu spolu so svojou integrovanou národnou energetickou a klimatickou správou o pokroku podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a v súlade s jeho článkom 28. Monitorovanie vykonávania musí byť cieleňé a primerané činnostiam vykonávaným v rámci plánu. Členské štáty zahrnú ukazovatele stanovené v prílohe IV k tomuto nariadeniu do svojej správy o pokroku.

2. Komisia monitoruje implementáciu fondu a meria dosahovanie jeho cieľov. Monitorovanie implementácie musí byť cieleňé a primerané činnostiam vykonávaným v rámci fondu.

3. Systémom Komisie na predkladanie správ o výkonnosti sa zabezpečí, aby sa údaje na monitorovanie vykonávania činností a výsledkov zhromažďovali účinne, efektívne a včas. Na daný účel sa príjemcom podpory z fondu ukládajú primerané požiadavky na podávanie správ.

4. Na podávanie správ o pokroku a na účely monitorovania a hodnotenia fondu pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 3 používa Komisia spoločné ukazovatele stanovené v prílohe IV.

Článok 25

Transparentnosť

1. Komisia bez zbytočného odkladu postúpi plány predložené členskými štátmi a rozhodnutia zverejnené Komisiou súčasne a za rovnakých podmienok Európskemu parlamentu a Rade.

2. Informácie, ktoré Komisia zasiela v súvislosti s týmto nariadením alebo jeho vykonávaním Rade, sa súčasne poskytujú Európskemu parlamentu, a to v prípade potreby pri splnení dojednaní o zachovaní dôvernosti.

3. Príslušné výbory Európskeho parlamentu môžu vyzvať Komisiu, aby poskytla informácie o súčasnom stave posudzovania plánov Komisiou.

Článok 26

Sociálno-klimatický dialóg

1. S cieľom posilniť dialóg medzi inštitúciami Únie, najmä medzi Európskym parlamentom a Komisiou, a zabezpečiť väčšiu transparentnosť a zodpovednosť môžu príslušné výbory Európskeho parlamentu dva razy do roka vyzvať Komisiu, aby prediskutovala tieto záležitosti:

a) plány predložené členskými štátmi;

- b) posúdenie plánov predložených členskými štátmi zo strany Komisie;
 - c) stav dosahovania míľnikov a cieľov stanovených v plánoch predložených členskými štátmi;
 - d) postupy týkajúce sa platieb, pozastavenia a vypovedania vrátane všetkých predložených pripomienok a nápravných opatrení, ktoré prijali členské štáty na zabezpečenie uspokojivého dosahovania míľnikov a cieľov stanovených v plánoch, ktoré predložili.
2. Komisia zohľadní všetky prvky vyplývajúce z názorov vyjadrených v rámci sociálno-klimatického dialógu vrátane uznesení Európskeho parlamentu, ak sú k dispozícii.

KAPITOLA V

Záverečné ustanovenia

Článok 27

Hodnotenie a preskúmanie fondu

1. Komisia dva roky po začiatku vykonávania plánov predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov hodnotiacu správu o implementácii a fungovaní fondu, a to s prihliadnutím na výsledky prvých správ predložených členskými štátmi v súlade s článkom 24, a v prípade potreby predloží akékoľvek návrhy na zmeny tohto nariadenia.
2. V hodnotiacej správe uvedenej v odseku 1 sa posudzuje najmä:
 - a) miera dosiahnutia cieľov fondu stanovených v článku 3, efektívnosť využívania zdrojov a pridaná hodnota Únie;
 - b) efektívnosť opatrení a investícií a využitie priamej podpory príjmu vzhľadom na dosiahnutie míľnikov a cieľov stanovených v plánoch, a to podľa jednotlivých krajín;
 - c) ako sa v členských štátoch uplatňujú vymedzenia pojmov energetickej chudoby a dopravnej chudoby, a to na základe informácií uvedených v článku 6 ods. 1 písm. f), ako aj to, či sú potrebné zmeny týchto vymedzení pojmov;
 - d) pretrvávajúci význam všetkých cieľov a opatrení a investícií stanovených v článku 8 tohto nariadenia vzhľadom na vplyv, ktorý bude mať zahrnutie emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES, a vnútroštátnych opatrení prijatých na splnenie záväzného ročného znižovania emisií skleníkových plynov členskými štátmi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842⁽³⁶⁾ na emisie skleníkových plynov, ako aj pretrvávajúci význam pripísaných príjmov vo vzťahu k možnému vývoju v súvislosti s obchodovaním s kvótami formou aukcie v rámci systému obchodovania s emisiami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a ďalšie odvetvia podľa kapitoly IVa smernice 2003/87/ES a ďalšie relevantné aspekty.
3. Komisia do 31. decembra 2033 predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov nezávislú hodnotiacu správu ex post. Hodnotiacia správa ex post pozostáva z celkového posúdenia fondu a obsahuje informácie o jeho vplyve.
4. Bez toho, aby bol dotknutý viacročný finančný rámec na obdobie po roku 2027, v prípade, že sa príjmy pochádzajúce z obchodovania s kvótami formou aukcie podľa článku 30d ods. 5 smernice 2003/87/ES stanovia ako vlastný zdroj v súlade s článkom 311 ods. 3 ZFEÚ, predloží Komisia v príslušných prípadoch potrebné návrhy s cieľom zabezpečiť v rámci viacročného finančného rámca na obdobie po roku 2027 efektívnosť a kontinuitu implementácie fondu, ktorý je dočasne a výnimočne financovaný z vonkajších pripísaných príjmov získaných z kvót v rámci systému obchodovania s emisiami.

⁽³⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

Článok 28

Zmena nariadenia (EÚ) 2021/1060

V nariadení (EÚ) 2021/1060 sa vkladá tento článok:

„Článok 26a

Zdroje prevedené zo Sociálno-klimatického fondu

1. Zdroje prevedené zo Sociálno-klimatického fondu zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/955 (*) sa implementujú v súlade s týmto nariadením a ustanoveniami, ktorými sa riadi fond, do ktorého sa zdroje prevádzajú, a sú konečné. Takéto zdroje predstavujú vonkajšie pripísané príjmy na účely článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a dopĺňajú zdroje uvedené v článku 110 tohto nariadenia.

2. Ak členské štáty implementujú zdroje uvedené v odseku 1 tohto článku v rámci zdieľaného riadenia, predložia v súlade s článkom 24 tohto nariadenia zmeny programu týkajúce sa jedného alebo viacerých programov. Členské štáty plánujú využitie takýchto zdrojov v záujme dosiahnutia cieľov v oblasti klímy stanovených pre rozpočet Únie v súlade s článkom 6 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedené zdroje prispievajú k dosiahnutiu príslušných cieľov Sociálno-klimatického fondu stanovených v článku 3 nariadenia (EÚ) 2023/955 a použijú sa na podporu opatrení a investícií stanovených v článku 8 uvedeného nariadenia. Programujú sa v rámci jednej alebo viacerých osobitných priorít zodpovedajúcich jednému alebo viacerým špecifickým cieľom fondu, do ktorého sa zdroje prevádzajú, a v prípade potreby pre jednu alebo viacero kategórií regiónov, a to s uvedením rozdelenia zdrojov podľa rokov. Nezohľadňujú sa pri výpočte dodržiavania požiadaviek tematickej koncentrácie stanovených v pravidlách pre jednotlivé fondy.

3. Ak už Komisia schválila žiadosť členského štátu o zmenu programu týkajúcu sa prevodu zdrojov zo Sociálno-klimatického fondu, môže členský štát, pokiaľ ide o akýkoľvek ďalší prevod zdrojov v nasledujúcich rokoch, predložiť namiesto zmeny programu oznámenie o finančných tabuľkách za predpokladu, že navrhované zmeny sa týkajú výlučne zvýšenia finančných zdrojov bez akýchkoľvek ďalších zmien programu.

4. Odchylné od článku 18 a článku 86 ods. 1 druhého pododseku tohto nariadenia sa zdroje prevedené v súlade s týmto článkom a článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/955 nezohľadňujú pri preskúmaní v polovici trvania a sume flexibility.

5. Odchylné od článku 14 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 začína lehota, po uplynutí ktorej Komisia zruší viazanosť súm v súlade s článkom 105 ods. 1 tohto nariadenia, plynúť od roku, v ktorom sa prijali zodpovedajúce rozpočtové záväzky. Zdroje sa neprevádzajú na programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca (Interreg).

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/955 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje Sociálno-klimatický fond a mení nariadenie (EÚ) 2021/1060 (Ú. v. L 130, 16.5.2023, s. 1).“

Článok 29

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 30. júna 2024, dňa, do ktorého majú členské štáty uviesť do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 ⁽³⁷⁾, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES, pokiaľ ide o kapitolu IVa smernice 2003/87/ES.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 10. mája 2023

Za Európsky parlament
predsedníčka
R. METSOLA

Za Radu
predsedníčka
J. ROSWALL

⁽³⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (pozri stranu 134 tohto úradného vestníka).

PRÍLOHA I

Metodika výpočtu maximálnej finančnej alokácie v rámci fondu pre každý členský štát podľa článku 14

V tejto prílohe sa stanovuje metodika výpočtu maximálnej finančnej alokácie, ktorá je k dispozícii pre každý členský štát v súlade s článkami 10 a 14.

Metodika zohľadňuje v súvislosti s každým členským štátom tieto premenné:

- obyvateľstvo ohrozené chudobou žijúce vo vidieckych oblastiach (2019),
- emisie oxidu uhličitého zo spaľovania palív domácnosťami (priemer za roky 2016 – 2018),
- percentuálny podiel domácností ohrozených chudobou s nedoplatkami v súvislosti s účtami za služby spojené s bývaním (2019),
- celkový počet obyvateľov (2019),
- hrubý národný dôchodok (HND) členského štátu na obyvateľa meraný v štandarde kúpnej sily (2019),
- podiel referenčných emisií podľa článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/842 pre zdroje emisií 1A3b, 1A4a a 1A4b, ako sa stanovuje v usmerneniach IPCC z roku 2006 pre národné inventúry skleníkových plynov (priemer za roky 2016 – 2018), ktoré boli komplexne preskúmané podľa článku 4 ods. 3 uvedeného nariadenia.

Maximálna finančná alokácia v rámci fondu na členský štát (MFA_i) je stanovená takto:

$$MFA_i = a_i \times (MS)$$

kde:

MS je maximálna suma na implementáciu fondu uvedená v článku 10 ods. 1 a a_i predstavuje podiel členského štátu i na maximálnej sume určený na základe týchto krokov:

$$a_i = (50 \% \times \beta_i + 50\% \times \lambda_i) \times \frac{HND_{EÚ}^{na\ obyvateľa}}{HND_i^{na\ obyvateľa}}$$

pričom

$$\beta_i = \min\left(\frac{\text{vidiecke obyv}_i}{\text{vidiecke obyv}_{EÚ}}, \frac{\text{obyv}_i}{\text{obyv}_{EÚ}} \times f_i\right)$$

$$\lambda_i = \gamma_i \times \delta_i$$

$$\gamma_i = \frac{HCO2_i}{HCO2_{EÚ}}$$

$$\delta_i = \min\left(\frac{\text{nedoplatky}_i}{\text{nedoplatky}_{EÚ}}, f_i\right)$$

$$f_i = 1, \text{ ak } HND_i^{na\ obyvateľa} \geq HND_{EÚ}^{na\ obyvateľa}; f_i = 2,5, \text{ ak } HND_i^{na\ obyvateľa} < HND_{EÚ}^{na\ obyvateľa}$$

Kde v prípade každého členského štátu i :

vidiecke obyv_i je obyvateľstvo ohrozené chudobou žijúce vo vidieckych oblastiach členského štátu i ,

$\text{vidiecke obyv}_{EÚ}$ je súčet obyvateľov ohrozených chudobou žijúcich vo vidieckych oblastiach členských štátov EÚ27,

obyv_i je obyvateľstvo členského štátu i ,

$\text{obyv}_{EÚ}$ je súčet obyvateľov členských štátov EÚ27,

$HCO2_i$ sú emisie oxidu uhličitého zo spaľovania palív domácnosťami v členskom štáte i ,

$HCO2_{EÚ}$ je súčet emisií oxidu uhličitého zo spaľovania palív domácnosťami v členských štátoch EÚ27,

nedoplatky_i je percentuálny podiel domácností ohrozených chudobou s nedoplatkami v súvislosti s účtami za služby spojené s bývaním v členskom štáte *i*,

nedoplatky_{EÚ} je percentuálny podiel domácností ohrozených chudobou s nedoplatkami v súvislosti s účtami za služby spojené s bývaním v EÚ27,

$HND_i^{na\ obyvatel'a}$ je HND na obyvateľa v členskom štáte *i*,

$HND_{EÚ}^{na\ obyvatel'a}$ je HND na obyvateľa v EÚ27.

Hodnoty β_i tých členských štátov, ktorých hodnota HND na obyvateľa je nižšia ako hodnota EÚ27 a v prípade ktorých je $\frac{\text{vidiecke obyv}_i}{\text{vidiecke obyv}_{EÚ}}$ minimálna zložka, sú úmerne upravené, aby sa zabezpečilo, že súčet β_i v prípade všetkých členských štátov sa rovná 100 %. Všetky hodnoty λ_i sú úmerne upravené, aby sa zabezpečilo, že ich súčet sa rovná 100 %.

V prípade všetkých členských štátov nemôže byť hodnota α_i nižšia ako 0,07 % maximálnej sumy uvedenej v článku 10 ods. 1. Hodnoty α_i všetkých členských štátov s α_i vyššou ako 0,07 % sa úmerne upravujú tak, aby sa zabezpečilo, že súčet všetkých hodnôt α_i sa bude rovnáť 100 %.

V prípade členských štátov s HND na obyvateľa nižším ako 90 % hodnoty EÚ27 nemôže byť hodnota α_i nižšia ako podiel referenčných emisií podľa článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/842 pre zdroje emisií 1A3b, 1A4a a 1A4b, ako sa stanovuje v usmerneniach IPCC z roku 2006 pre národné inventúry skleníkových plynov pre priemer za roky 2016 – 2018, ktoré boli komplexne preskúmané podľa článku 4 ods. 3 uvedeného nariadenia. Hodnoty α_i členských štátov s HND na obyvateľa vyšším ako hodnota EÚ27 sa úmerne upravujú tak, aby sa zabezpečilo, že súčet všetkých hodnôt α_i sa rovná 100 %.

PRÍLOHA II

Maximálna finančná alokácia v rámci fondu pre každý členský štát podľa článkov 10 a 14

Výsledkom uplatnenia metodiky v prílohe I na sumy uvedené v článku 10 ods. 1 je nasledovný podiel a maximálna finančná alokácia pre každý členský štát.

Akékoľvek sumy vzťahujúce sa na článok 10 ods. 3 sa pokryjú v rámci limitov maximálnej finančnej alokácie pre každý členský štát na pomernom základe.

Maximálna finančná alokácia na členský štát			
Členský štát	Podiel ako % celku	SPOLU 2026 – 2032 (v EUR, bežné ceny)	
		Podľa článku 10 ods. 1 prvého a druhého pododseku	Podľa článku 10 ods. 1 tretieho pododseku
Belgicko	2,55	1 659 606 425	1 394 069 397
Bulharsko	3,85	2 499 490 282	2 099 571 836
Česko	2,40	1 562 617 717	1 312 598 882
Dánsko	0,50	324 991 338	272 992 724
Nemecko	8,18	5 317 778 511	4 466 933 949
Estónsko	0,29	186 244 570	156 445 439
Írsko	1,02	663 390 868	557 248 329
Grécko	5,52	3 586 843 608	3 012 948 631
Španielsko	10,52	6 837 784 631	5 743 739 090
Francúzsko	11,19	7 276 283 944	6 112 078 513
Chorvátsko	1,94	1 263 071 899	1 060 980 395
Taliansko	10,81	7 023 970 924	5 900 135 577
Cyprus	0,20	131 205 466	110 212 591
Lotyšsko	0,71	463 676 528	389 488 284
Litva	1,02	664 171 367	557 903 948
Luxembursko	0,10	66 102 592	55 526 177
Maďarsko	4,33	2 815 968 174	2 365 413 267
Malta	0,07	45 500 000	38 220 000
Holandsko	1,11	720 463 632	605 189 451
Rakúsko	0,89	578 936 189	486 306 399
Poľsko	17,60	11 439 026 446	9 608 782 215
Portugalsko	1,88	1 223 154 017	1 027 449 374
Rumunsko	9,25	6 012 677 290	5 050 648 923
Slovinsko	0,55	357 971 733	300 696 256
Slovensko	2,35	1 530 553 074	1 285 664 582

Maximálna finančná alokácia na členský štát			
Členský štát	Podiel ako % celku	SPOLU 2026 – 2032 (v EUR, bežné ceny)	
		Podľa článku 10 ods. 1 prvého a druhého pododseku	Podľa článku 10 ods. 1 tretieho pododseku
Fínsko	0,54	348 132 328	292 431 155
Švédsko	0,62	400 386 447	336 324 616
EÚ27	100 %	65 000 000 000	54 600 000 000

PRÍLOHA III

KLÚČOVÉ POŽIADAVKY NA SYSTÉM VNÚTORNEJ KONTROLY ČLENSKÉHO ŠTÁTU

1. Členský štát zabezpečí v súlade so svojím inštitucionálnym, právnym a finančným rámcom účinný a efektívny systém vnútornej kontroly vrátane oddelenia funkcií a opatrení v oblasti podávania správ, dohľadu a monitorovania.

Zahrňa to:

- a) určenie orgánov poverených vykonávaním plánu a pridelenie súvisiacich povinností a funkcií;
- b) určenie orgánu alebo orgánov zodpovedných za podpísanie vyhlásenia riadiaceho subjektu, ktoré sa prikladá k žiadostiam o platbu;
- c) postupy zabezpečujúce, že tento orgán alebo tieto orgány získajú uistenie o dosiahnutí míľnikov a cieľov stanovených v pláne, a že finančné prostriedky boli spravované v súlade so všetkými uplatniteľnými pravidlami, najmä pravidlami týkajúcimi sa predchádzania konfliktom záujmov, predchádzania podvodom, korupcií a dvojitému financovaniu;
- d) primerané oddelenie riadiacich funkcií a funkcií auditu.

2. Členský štát musí účinne vykonávať primerané opatrenia na boj proti podvodom a korupcii, ako aj všetky potrebné opatrenia na účinné predchádzanie konfliktu záujmov.

Zahrňa to:

- a) vhodné opatrenia týkajúce sa predchádzania podvodom, korupcií a konfliktu záujmov, ich odhaľovania a nápravy, ako aj zabráňovania dvojitému financovaniu a prijímania právnych krokov na vymáhanie finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené;
- b) posúdenie rizika podvodov a vymedzenie vhodných opatrení na zmiernenie podvodov.

3. Členský štát zachováva primerané postupy na vypracovanie vyhlásenia riadiaceho subjektu a súhrn auditov vykonaných na vnútroštátnej úrovni.

Zahrňa to:

- a) účinný postup na vypracovanie vyhlásenia riadiaceho subjektu, dokumentovanie súhrnu auditov a uchovávanie základových informácií pre auditorský záznam;
- b) účinné postupy na zabezpečenie toho, aby všetky prípady podvodov, korupcie a konfliktu záujmov boli riadne nahlásené a napravené prostredníctvom náhrad.

4. S cieľom poskytnúť potrebné informácie členský štát zabezpečí primerané overovania na riadiacej úrovni vrátane postupov na kontrolu dosahovania míľnikov a cieľov a dodržiavania horizontálnych zásad správneho finančného riadenia.

Zahrňa to:

- a) primerané overovania na riadiacej úrovni, prostredníctvom ktorých budú vykonávacie orgány kontrolovať dosahovanie míľnikov a cieľov fondu (napr. administratívne kontroly, kontroly na mieste);
- b) primerané overovania na riadiacej úrovni, prostredníctvom ktorých budú vykonávacie orgány kontrolovať neprítomnosť závažných nezrovnalostí, a to podvodu, korupcie a konfliktu záujmov, a dvojitého financovania (napr. administratívne kontroly, kontroly na mieste).

5. Členský štát vykonáva primerané a nezávislé audity systémov a operácií v súlade s medzinárodne uznávanými auditorskými štandardmi.

Zahrňa to:

- a) určenie orgánu alebo orgánov, ktoré budú vykonávať audity systémov a operácií, a spôsob, akým je zabezpečená ich funkčná nezávislosť;

- b) pridelenie dostatočných zdrojov tomuto orgánu alebo orgánom na účely fondu;
 - c) účinné riešenie rizika podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovania zo strany orgánu alebo orgánov, a to tak prostredníctvom auditov systémov, ako aj auditov operácií.
6. Členský štát udržiava účinný systém na zabezpečenie uchovávaní všetkých informácií a dokumentov potrebných na účely audítorského záznamu.

Zahrňa to:

- a) účinné zhromažďovanie, zaznamenávanie a uchovávanie údajov o konečných príjemcoch opatrení alebo investícií v elektronickom systéme, ktoré sú potrebné na dosiahnutie míľnikov a cieľov;
 - b) prístup k údajom o konečných príjemcoch pre Komisiu, úrad OLAF, Európsky dvor audítorov a, pokiaľ ide o tie členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci podľa nariadenia (EÚ) 2017/1939, aj Európsku prokuratúru.
-

SPOLOČNÉ UKAZOVATELE PRE ORIENTAČNÉ MÍLNIKY A CIELE, POKIAĽ IDE O SOCIÁLNO-KLIMATICKÉ PLÁNY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV UVEDENÉ V ČLÁNKU 6 ODS. 1 PÍSM. M), MONITOROVANIE VYKONÁVANIA SVOJHO PLÁNU ZO STRANY ČLENSKÉHO ŠTÁTU PODĽA ČLÁNKU. 24 ODS. 1, HODNOTENIE POKROKU DOSIAHNUTÉHO PRI PLNENÍ CIEĽOV FONDU VYKONANÉ KOMISIOU PODĽA ČLÁNKU 24 ODS. 4

Opatrenia a investície môžu prispieť k niekoľkým spoločným ukazovateľom. Ak plán členského štátu neobsahuje opatrenie alebo investíciu prispievajúce k niektorým ukazovateľom, môže členský štát uviesť „neuplatňuje sa“.

Číslo	Spoločný ukazovateľ týkajúci sa podpory z fondu	Vysvetlenie	Jednotka
Odvetvie budov			
Kontextové ukazovatele			
1	Počet zraniteľných domácností	V súlade s vymedzením v článku 2 bode 10.	Počet domácností
2	Počet domácností v energetickej chudobe	V súlade s vymedzením v článku 2 bode 1.	Počet domácností
Ukazovatele výstupov			
3	Počet zraniteľných domácností, ktoré využili aspoň jedno štrukturálne opatrenie na zníženie svojich emisií v odvetví budov	V súlade s článkom 2 bodom 10 a článkom 8 ods. 1 Iba opatrenia vyplývajúce z podpory z fondu.	Počet domácností
4	Počet budov, ktoré prešli hĺbkovou obnovou (t. j. obnova, ktorou sa budova alebo jednotka budovy transformuje a) do 1. januára 2030 na budovu s takmer nulovou spotrebou energie, b) od 1. januára 2030 na budovu s nulovými emisiami)	Ukazovateľ označuje počet budov a zodpovedajúcu podlahovú plochu, ktoré sa úplne alebo čiastočne obnovia na základe podpory prostredníctvom opatrení a investícií v rámci fondu, pričom „obnova budov“ je vymedzená v článku 2 bode 13. Ukazovateľ okrem toho rozlišuje budovy na základe ich triedy energetického certifikátu a konkrétne identifikuje, koľko budov s najhoršou energetickou hospodárnosťou bolo obnovených.	Jednotky budov
5	Celková úžitková podlahová plocha budov, ktoré prešli hĺbkovou obnovou (t. j. obnova, ktorou sa budova alebo jednotka budovy transformuje a) do 1. januára 2030 na budovu s takmer nulovou spotrebou energie, b) od 1. januára 2030 na budovu s nulovými emisiami)		Obnovená podlahová plocha (m ² /rok)
6	Počet budov, ktoré prešli inou energetickou obnovou (t. j. všetky energetické obnovy okrem hĺbkových obnov, ktoré sa majú uviesť vyššie)		Jednotky budov
7	Celková úžitková podlahová plocha budov, ktoré prešli inou energetickou obnovou (t. j. všetky energetické obnovy okrem hĺbkových obnov, ktoré sa majú uviesť vyššie)	Obnovená podlahová plocha (m ² /rok)	

Číslo	Spoločný ukazovateľ týkajúci sa podpory z fondu	Vysvetlenie	Jednotka
8	Nahradenie vykurovacieho zariadenia na fosílna palivá zariadením založeným na obnoviteľných zdrojoch energie a/alebo vysoko účinným zariadením na základe triedy energetického označovania, ako sa stanovuje v príslušnom právnom akte.	Tieto opatrenia spĺňajú referenčnú hodnotu EÚ pre obnoviteľné zdroje a orientačný podiel energie z obnoviteľných zdrojov (na konečnej energetickej spotrebe) stanovené na vnútroštátnej úrovni v odvetví budov podľa príslušného ustanovenia smernice (EÚ) 2018/2001. K splneniu tejto referenčnej hodnoty môžu prispieť systémy vykurovania a chladenia z obnoviteľných zdrojov, ako aj elektrina z obnoviteľných zdrojov. Tieto opatrenia by prispeli aj k cieľu v oblasti vykurovania a chladenia z obnoviteľných zdrojov podľa príslušného ustanovenia uvedenej smernice. To sa týka len dodatočne nahradených vykurovacích zariadení na fosílna palivá v dôsledku podpory z fondu.	Počet nahradených jednotiek vykurovacieho zariadenia na fosílna palivá (napr. tepelným čerpadlom alebo solárnym tepelným zariadením)
9	Dodatočne inštalovaná kapacita pre energiu z obnoviteľných zdrojov	Počet a výkon strešných fotovoltaických a solárnych tepelných kolektorov alebo fotovoltaických tepelných panelov; počet a výkon tepelných čerpadiel; počet a výkon iných technológií vykurovania a chladenia priestoru z obnoviteľných zdrojov vrátane kotlov založených na obnoviteľných zdrojoch energie. To sa týka len dodatočnej operačnej kapacity vyplývajúcej z podpory z fondu.	MW
10			Počet jednotiek

Ukazovatele výsledkov

11	Zníženie počtu zraniteľných domácností	Zníženie počtu zraniteľných domácností v dôsledku opatrení a investícií financovaných z fondu.	%
12	Odhadované zníženie emisií skleníkových plynov v odvetví budov	Zníženie emisií skleníkových plynov v odvetví budov v dôsledku opatrení a investícií financovaných z fondu. Emisie v odvetví budov sú stanovené ako emisie, na ktoré sa vzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES (pre odvetvie budov, zdroje emisií 1A4a a 1A4b, stanovené v usmerneniach IPCC pre národné inventúry skleníkových plynov z roku 2006).	ktCO ₂ e
13	Zníženie počtu domácností v energetickej chudobe	Zníženie počtu domácností v energetickej chudobe v dôsledku opatrení a investícií financovaných z fondu. Členské štáty, na ktoré sa vzťahuje článok 3 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2018/1999, zahrnú podľa článku 24 písm. b) uvedeného nariadenia do svojej integrovanej národnej energetickej a klimatickej správy o pokroku kvantitatívne informácie o počte domácností v energetickej chudobe. Členské štáty môžu použiť ukazovatele, ktoré sú k dispozícii v Štatistickom úrade Európskej únie (Eurostat) a ktoré sú určené ako relevantné v odporúčaní Komisie (EÚ) 2020/1563 zo 14. októbra 2020 týkajúcom sa energetickej chudoby ⁽¹⁾ a uvedené vo vzore na podávanie správ pre integrované národné energetické a klimatické správy o pokroku, no nemusia sa na tieto ukazovatele obmedzovať.	%

(¹) Ú. v. EÚ L 357, 27.10.2020, s. 35.

Číslo	Spoločný ukazovateľ týkajúci sa podpory z fondu	Vysvetlenie	Jednotka
		Ukazovateľ nezahŕňa kolektívne obydlia, ako sú nemocnice, opatrovateľské zariadenia, väznice, vojenské kasárne, náboženské inštitúcie, domovy s opatrovateľskými službami, ubytovne pracovníkov atď.	
14	Úspory v primárnej energetickej spotrebe za rok	Dosiahnuté úspory energie sa na tento účel vypočítajú len na základe finančnej podpory z fondu. Členské štáty podávajú správu o ročnom znížení konečnej/primárnej energetickej spotreby dosiahnutom v prípade zraniteľných domácností, ľudí postihnutých energetickou chudobou a v relevantnom prípade ľudí žijúcich v sociálnych bytoch v súlade s príslušnými ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady o energetickej efektívnosti (prepracované znenie) vyplývajúcom z podpory z fondu, ktorá dopĺňa národný fond energetickej efektívnosti podľa príslušných ustanovení uvedenej smernice, a to aj prostredníctvom podpory povinných schém energetickej efektívnosti a alternatívnych politických opatrení podľa príslušného ustanovenia uvedenej smernice a vrátane intervencií vykonaných v záujme dosiahnutia súladu s minimálnymi normami energetickej hospodárnosti podľa príslušných ustanovení uvedenej smernice.	MWh/rok
15			kWh/m ² (ak je k dispozícii celková podlahová plocha)
16	Úspory v konečnej energetickej spotrebe za rok	Východisková hodnota sa vzťahuje na ročnú konečnú energetickú spotrebu a primárnu energetickú spotrebu pred intervenciou a dosiahnutá hodnota sa vzťahuje na ročnú konečnú energetickú spotrebu a primárnu energetickú spotrebu za rok nasledujúci po intervencii. Úspory energie v jednotlivých budovách sa dokumentujú na základe energetického certifikátu alebo iných kritérií na určenie cieľných alebo dosiahnutých úspor energie stanovených v príslušnom ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady o energetickej hospodárnosti budov (prepracované znenie).	kWh/m ² (ak je k dispozícii celková podlahová plocha)
17			MWh/rok
Odvetvie cestnej dopravy			
Kontextové ukazovatele			
18	Počet zraniteľných používateľov dopravy	V súlade s vymedzením v článku 2 bode 12.	Počet domácností
19	Počet domácností v dopravnej chudobe	V súlade s vymedzením v článku 2 bode 2.	Počet domácností
Ukazovatele výstupov			
20	Počet zraniteľných používateľov dopravy, ktorí využili aspoň jedno štrukturálne opatrenie na zníženie svojich emisií v odvetví cestnej dopravy	V súlade s článkom 2 bodom 12 a článkom 8 ods. 1 Iba opatrenia vyplývajúce z podpory z fondu.	Počet domácností

Číslo	Spoločný ukazovateľ týkajúci sa podpory z fondu	Vysvetlenie	Jednotka
21	Nákup vozidiel s nulovými emisiami	Počet vozidiel s nulovými emisiami podporovaných opatreniami a investíciami financovanými z fondu.	Počet vozidiel s nulovými emisiami
22	Nákup vozidiel s nízkymi emisiami	Počet vozidiel s nízkymi emisiami podporovaných opatreniami a investíciami financovanými z fondu.	Počet vozidiel s nízkymi emisiami
23	Nákup bicyklov a prostriedkov mikromobility	Počet bicyklov a prostriedkov mikromobility podporovaných opatreniami a investíciami financovanými z fondu.	Počet bicyklov a prostriedkov mikromobility
24	Dodatočná infraštruktúra pre alternatívne palivá (čerpacie/nabíjacie stanice)	Počet čerpacích a nabíjacích staníc (nových alebo modernizovaných) pre vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami podporovaných opatreniami a investíciami financovanými z fondu s dodatočným zameraním na vzdialené oblasti. Pojmy „alternatívne palivo“, „nabíjacia stanica“ a „čerpacia stanica“ majú rovnaký význam ako vymedzenia týchto pojmov v nariadení Európskeho parlamentu a Rady o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ. Ukazovateľ sa zbiera a vykazuje samostatne pre i) nabíjacie stanice a ii) čerpacie stanice. V rámci čerpacích staníc sa iii) čerpacie miesta na vodík vykazujú osobitne.	Počet čerpacích a nabíjacích staníc
25	Cestovné lístky na verejnú dopravu za zníženú cenu alebo bezplatné cestovné lístky	Počet používateľov verejnej dopravy podporovaných opatreniami a investíciami financovanými z fondu. Ukazovateľ sa zbiera a vykazuje samostatne za i) cestovné lístky za zníženú cenu a ii) bezplatné cestovné lístky.	Počet používateľov
26	Ďalšie riešenia v oblasti spoločnej mobility a mobility ako služby	Počet používateľov riešení spoločnej mobility a mobility ako služby podporovaných opatreniami a investíciami financovanými z fondu.	Počet používateľov
27			Jednotky
28	Podporovaná špecializovaná cyklistická infraštruktúra	Dĺžka špecializovanej cyklistickej infraštruktúry, ktorá bola novo vybudovaná alebo výrazne zmodernizovaná prostredníctvom projektov podporovaných z fondu. Špecializovaná cyklistická infraštruktúra zahŕňa cyklistickú infraštruktúru oddelenú od ciest pre automobilovú dopravu alebo iných častí tej istej cesty konštrukčnými prostriedkami (ako sú obrubníky a zábrany), cyklistické chodníky, cyklistické tunely atď. V prípade cyklistickej infraštruktúry s oddelenými jednosmernými jazdnými pruhmi (napr. na každej strane cesty) sa dĺžka meria ako dĺžka jazdného pruhu.	Počet km
Ukazovatele výsledkov			
29	Zníženie počtu zraniteľných používateľov dopravy	Zníženie počtu zraniteľných používateľov dopravy v dôsledku opatrení a investícií financovaných z fondu.	%

Číslo	Spoločný ukazovateľ týkajúci sa podpory z fondu	Vysvetlenie	Jednotka
30	Zníženie počtu domácností v dopravnej chudobe	Zníženie počtu domácností v dopravnej chudobe v dôsledku opatrení a investícií financovaných z fondu.	%
31	Zníženie emisií skleníkových plynov v odvetví cestnej dopravy	Členské štáty podávajú správu o znížení emisií skleníkových plynov v odvetví cestnej dopravy, ktoré sa dosiahli vďaka opatreniam a investíciám financovaným z fondu. Emisie v odvetví cestnej dopravy sú vymedzené ako emisie, na ktoré sa vzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES (pre odvetvie cestnej dopravy, zdroje emisií 1A3b stanovené v usmerneniach IPCC pre národné inventúry skleníkových plynov z roku 2006).	ktCO ₂ e
Mikropodniky (odvetvie budov aj odvetvie cestnej dopravy)			
Kontextové ukazovatele			
32	Počet zraniteľných mikropodnikov	V súlade s vymedzením v článku 2 bode 11.	Počet mikropodnikov
Ukazovatele výstupov			
33	Počet zraniteľných mikropodnikov, ktoré využili aspoň jedno štrukturálne opatrenie na zníženie svojich emisií v odvetví budov a odvetví cestnej dopravy	V súlade s článkom 2 bodom 11 a článkom 8 ods. 1 Iba opatrenia vyplývajúce z podpory z fondu.	Počet mikropodnikov
Ukazovatele výsledkov			
34	Zníženie počtu zraniteľných mikropodnikov	Zníženie počtu zraniteľných mikropodnikov v dôsledku opatrení a investícií financovaných z fondu.	%
Dočasná priama podpora príjmu			
Kontextové ukazovatele			
35	Podiel dočasnej priamej podpory príjmu na celkových nákladoch na sociálno-klimatické plány	V súlade s článkom 4 ods. 3 a článkom 10.	%
Ukazovatele výstupov			
36	Počet zraniteľných domácností a zraniteľných používateľov dopravy, ktorí dostali dočasnú priamu podporu príjmu	Ukazovateľ označuje počet zraniteľných domácností a zraniteľných používateľov dopravy, ktorým bola poskytnutá dočasná priama podpora príjmu, čím sa započítavajú všetci koneční príjemcovia dočasnej priamej podpory príjmu vyplácanej v rámci fondu. Ukazovateľ sa zbiera a vykazuje osobitne za zraniteľné domácnosti a zraniteľných používateľov dopravy v súlade s článkom 2 bodmi 10 a 12 a článkom 4 ods. 3	Počet zraniteľných domácností (jednotka: domácnosť)
37			Počet zraniteľných používateľov dopravy (jednotka: domácnosť)

Číslo	Spoločný ukazovateľ týkajúci sa podpory z fondu	Vysvetlenie	Jednotka
Ukazovatele výsledkov			
38	Priemerná dočasná priama podpora príjmu na zraniteľnú domácnosť a zraniteľného používateľa dopravy	Ukazovateľ označuje priemernú výšku dočasnej priamej podpory príjmu prijatej v rámci fondu na zraniteľnú domácnosť a zraniteľného používateľa dopravy.	EUR/domácnosť (odvetvie budov)
39			EUR/domácnosť (odvetvie cestnej dopravy)

PRÍLOHA V

VZOR PRE SOCIÁLNO-KLIMATICKÉ PLÁNY UVEDENÉ V ČLÁNKU 6 ODS. 7

Obsah

1. PREHLAD A POSTUP VYPRACOVANIA SOCIÁLNO-KLIMATICKÉHO PLÁNU	43
1.1. Zhrnutie	43
1.2. Prehľad súčasnej politickej situácie	43
1.3. Postup verejnej konzultácie	43
2. OPIS OPATRENÍ A INVESTÍCIÍ, MÍLNÍKOV A CIELOV	44
2.1. ZLOŽKA [1][2]: [odvetvie budov][odvetvie dopravy]	44
i) Opis zložky	44
ii) Opis opatrení a investícií v rámci zložky	44
iii) Zásada „výrazne nenarušiť“	44
iv) Mílniky, ciele a harmonogram	45
v) Financovanie a náklady	45
vi) Odôvodnenie, pokiaľ ide o iné prijímacie subjekty, než sú zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľní používatelia dopravy (v relevantných prípadoch)	45
vii) Odhadované celkové náklady na zložku	46
viii) Scenár v prípade neskoršieho spustenia systému obchodovania s emisiami	46
2.2. ZLOŽKA [3]: priama podpora príjmu	46
i) Opis zložky	46
ii) Opis opatrení zložky	46
iii) Mílniky a ciele pre opatrenia priamej podpory príjmu	47
iv) Odôvodnenie opatrení	47
v) Náklady na opatrenia	47
vi) Odôvodnenie, pokiaľ ide o iné prijímacie subjekty, než sú zraniteľné domácnosti a zraniteľní používatelia dopravy (v relevantných prípadoch)	47
vii) Odhadované náklady na plán na zložku priamej podpory príjmu	48
viii) Scenár v prípade neskoršieho spustenia systému obchodovania s emisiami	48
2.3. Technická pomoc	48
2.4. Prevody do programov zdieľaného riadenia	48
2.5. Celkové náklady	48
3. ANALÝZA A CELKOVÝ VPLYV	49
3.1. Vymedzenie pojmov	49
3.2. Predpokladaný vplyv na zraniteľné skupiny	49
3.3. Predpokladaný vplyv plánovaných opatrení a investícií	49
4. KOMPLEMENTARITA, DOPLNKOVOSŤ A VYKONÁVANIE PLÁNU	50
4.1. Monitorovanie a vykonávanie plánu	50
4.2. Konzistentnosť s inými iniciatívami	50
4.3. Komplementarita financovania	50

4.4. Doplnkovosť	50
4.5. Geografické špecifiká	51
4.6. Predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov	51
4.7. Informácie, komunikácia a zviditeľnenie	51

1. PREHLAD A POSTUP VYPRACOVANIA SOCIÁLNO-KLIMATICKÉHO PLÁNU

1.1. Zhrnutie

Kontext zelenej transformácie v členskom štáte s osobitným dôrazom na hlavné výzvy, ktoré súvisia so sociálnymi vplyvmi zahrnutia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES, a na to, ako bude plán na tieto výzvy reagovať.

Prehľadná tabuľka, v ktorej sú zhrnuté hlavné ciele plánu spolu s odhadovanými celkovými nákladmi na plán vrátane príspevku z fondu, národného príspevku a zdrojov z programov zdieľaného riadenia, ktoré sa majú previesť do fondu, rozdelená do troch oblastí intervencie: opatrenia a investície pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a opatrenia na priamu podporu príjmu na základe tohto vzoru:

Oblasť intervencie	Celkové náklady (absolútne a % celkového financovania) podľa zdroja financovania	Prehľad hlavných plánovaných opatrení a investícií	Ciele opatrení a investícií	Vplyv opatrení a investícií	
				Zníženie počtu zraniteľných domácností a zraniteľných používateľov dopravy (jednotka: domácnosť)	Zníženie emisií CO ₂
Odvetvie budov					
Odvetvie cestnej dopravy					
Dočasná priama podpora príjmu					
Technická pomoc (článok 8 ods. 3)					
Príspevok na Nástroj technickej podpory (článok 11 ods. 3)					
Príspevok do zložky členského štátu v rámci Programu InvestEU (článok 11 ods. 3)					

1.2. Prehľad súčasnej politickej situácie

Informácie o súčasných vnútroštátnych politikách v oblasti energetiky a klímy, o tom, ako sa uplatňujú vo vnútroštátnom kontexte, s osobitným zameraním na odvetvie budov a odvetvie dopravy a s ohľadom na najzraniteľnejšie skupiny.

1.3. Postup verejnej konzultácie

Zhrnutie postupu konzultácie s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti, mládežníckymi organizáciami a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami, ktorý sa vykonáva v súlade s vnútroštátnym právnym rámcem, na účely prípravy a, ak je k dispozícii, vykonávania plánu vrátane rozsahu, typu a načasovania konzultačných činností, ako aj toho, ako sa v pláne zohľadňujú názory zainteresovaných strán.

2. OPIS OPATRENÍ A INVESTÍCIÍ, MÍLENÍKOV A CIEĽOV

Informácie o každej zložke v rámci troch oblastí plánu osobitne:

- odvetvie budov,
- odvetvie cestnej dopravy,
- dočasná priama podpora príjmu.

Zložka môže zahŕňať niekoľko podzložiek zameraných na konkrétnu výzvu alebo potrebu. Každá zložka alebo podzložka môže zahŕňať jedno alebo viacero úzko prepojených alebo vzájomne závislých opatrení alebo investícií.

2.1. ZLOŽKA [1][2]: [odvetvie budov][odvetvie dopravy]

Informácie o zložke:

i) Opis zložky

Zhrnutie:

Zhrnutie, pokiaľ ide o zložku [1][2] [odvetvie budov][odvetvie dopravy]

Oblasť intervencie: [odvetvie budov][odvetvie dopravy]

Cieľ:

Opatrenia a investície:

Odhadované celkové náklady: xx EUR, z toho

Požadované náklady, ktoré sa majú pokryť z fondu: xx EUR

Náklady, ktoré sa majú pokryť z národného príspevku: xx EUR

ii) Opis opatrení a investícií v rámci zložky

Podrobný opis zložky a osobitných opatrení a investícií v rámci nej, ako aj ich vzájomných prepojení a synergií, ktorý zahŕňa:

- jasnú analýzu existujúcich výziev založenú na dôkazoch a spôsob ich riešenia prostredníctvom opatrení a investícií,
- povahu, typ a veľkosť opatrenia alebo investície, čo môže zahŕňať dodatočné opatrenia technickej podpory v súlade s článkom 11 ods. 4, pričom sa uvedie, či ide o nové opatrenie či investíciu alebo o existujúce opatrenie či investíciu, ktoré sa majú rozšíriť prostredníctvom podpory z fondu,
- podrobné informácie o celi opatrenia alebo investície a o tom, na koho a na čo sa zameriavajú; vysvetlenie, ako by opatrenie a investícia účinne prispeli k dosiahnutiu cieľov fondu v rámci celkového stanovenia príslušných politík členského štátu a ako znížia závislosť od fosílnych palív,
- opis spôsobu vykonávania opatrenia alebo investície (prostriedky vykonávania) s odkazom na administratívnu kapacitu členského štátu na ústrednej a v relevantnom prípade na regionálnej a miestnej úrovni a s vysvetlením, ako sa zdroje budú včasným spôsobom používať a ako sa v prípade potreby presmerujú na nižšie úrovne ako celoštátne,
- vysvetlenie toho, ako sa opatrenie alebo investícia budú v prípade potreby zameriavať na riešenie rodovej nerovnosti,
- harmonogram opatrenia alebo investície; v prípade podpory týkajúcej sa vozidiel s nízkymi emisiami harmonogram postupného znižovania uvedenej podpory.

iii) Zásada „výrazne nenarušiť“

Informácie o tom, ako sú opatrenia a investície zahrnuté v zložke v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“ v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852. Komisia poskytne technické usmernenia podľa článku 6 ods. 5 tohto nariadenia.

iv) Mílniky, ciele a harmonogram

Informácie o každom mílniku a celi, ktoré budú odzrkadľovať pokrok pri vykonávaní opatrení a investícií tejto zložky, a to tieto:

- prečo bol konkrétny mílnik alebo cieľ zvolený,
- čo sa týmto mílnikom alebo cieľom meria,
- ako sa to bude merať, aká metodika a zdroj sa použijú a ako sa objektívne overí riadne dosiahnutie mílnika alebo cieľa,
- aká je východisková hodnota (východiskový bod) a aká je úroveň alebo konkrétny bod, ktorý sa má dosiahnuť,
- dokedy sa dosiahne (za štvrtrok a rok),
- kto a ktorá inštitúcia bude zodpovedná za vykonávanie, meranie a podávanie správ.

Tabuľka obsahujúca mílniky, ciele a harmonogram zložiek s týmito informáciami:

Por. číslo	Názov opatrenia/investície	Mílnik alebo cieľ	Názov mílnika/cieľa	Kvalitatívne ukazovatele (mílniky)	Kvantitatívne ukazovatele (ciele)			Harmonogram dosiahnutia		Opis každého mílnika a cieľa
					Merná jednotka opatrenia/investície	Východisková hodnota	Cieľ	Štvrtrok	Rok	

v) Financovanie a náklady

Informácie a vysvetlenie týkajúce sa odhadovaných celkových nákladov na zložku a na každé opatrenie a investíciu podložené náležitým odôvodnením vrátane:

- použitej metodiky, použitých východiskových predpokladov (napr. týkajúcich sa jednotkových nákladov, nákladov na vstupy) a odôvodnenia týchto predpokladov,
- orientačného komplexného harmonogramu, v rámci ktorého sa očakáva vznik týchto nákladov,
- informácií o národnom príspevku na celkové náklady na opatrenia a investície,
- akejkoľvek informácie o tom, aké financovanie z iných nástrojov Únie existuje alebo by sa mohlo plánovať v súvislosti s tou istou zložkou,
- akejkoľvek informácie o plánovanom financovaní zo súkromných zdrojov a o tom, aká úroveň páky je cieľom, ak je to relevantné,
- odôvodnenie hodnovernosti a primeranosti odhadovaných nákladov, ak je to potrebné, s prihliadnutím na vnútroštátne špecifiká.

vi) Odôvodnenie, pokiaľ ide o iné prijímacie subjekty, než sú zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľní používatelia dopravy (v relevantných prípadoch)

Ak sa podpora z fondu poskytuje prostredníctvom iných verejných alebo súkromných subjektov, než sú zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky alebo zraniteľní používatelia dopravy, vysvetlenie toho, aké opatrenia alebo investície tieto subjekty prijímajú a ako budú tieto opatrenia a investície v konečnom dôsledku prospešné pre zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľných používateľov dopravy.

Ak sa podpora z fondu poskytuje prostredníctvom finančných sprostredkovateľov, opis opatrení, ktoré má členský štát v úmysle prijať s cieľom zabezpečiť, aby finanční sprostredkovatelia preniesli celý prínos na konečných príjemcov.

vii) Odhadované celkové náklady na zložku

Vyplnenie tabuľky s odhadovanými nákladmi na opatrenia a investície zahrnuté do tejto zložky podľa vzoru uvedeného nižšie:

Por. číslo	Súvisiace opatrenie (opatrenie alebo investícia)	Príslušné obdobie		Odhadované náklady, v súvislosti s ktorými sa požaduje financovanie z fondu							
				Požadovaná suma spolu	Ak je k dispozícii: rozdelenie podľa rokov						
		Od (dátum)	Do (dátum)		Suma (v miliónoch EUR)	2026	2027	2028	2029	2030	2031

viii) Scenár v prípade neskoršieho spustenia systému obchodovania s emisiami

Opis a kvantifikácia potrebných úprav opatrení, investícií, míľnikov, cieľov, výšky národného príspevku a akýchkoľvek ďalších relevantných prvkov plánu vyplývajúcich z odkladu spustenia systému obchodovania s emisiami zriadeného podľa kapitoly IVa smernice 2003/87/ES v súlade s článkom 30k uvedenej smernice.

Samostatná verzia súhrnu, tabuľka míľnikov, cieľov a harmonogram a tabuľka s odhadovanými nákladmi.

2.2. ZLOŽKA [3]: priama podpora príjmu

Informácie o zložke, pokiaľ ide o priamu podporu príjmu:

i) Opis zložky

Zhrnutie:

Zhrnutie, pokiaľ ide o zložku 3 – priama podpora príjmu
 Oblasť intervencie: priama podpora príjmu
 Cieľ:
 Opatrenia:
 Odhadované celkové náklady: xx EUR, z toho
 Požadované náklady, ktoré sa majú pokryť z fondu: xx EUR
 Náklady, ktoré sa majú pokryť z národného príspevku: xx EUR

ii) Opis opatrení zložky

Podrobný opis zložky a osobitných opatrení v rámci nej, ako aj ich vzájomných prepojení a synergií vrátane:

- jasnej analýzy existujúcich výziev založenej na dôkazoch a spôsob ich riešenia a cieľov podpory,
- povahy, typu a veľkosti podpory,
- podrobných informácií o konečných príjemcoch podpory a kritériách použitých na ich identifikáciu,
- harmonogramu znižovania priamej podpory príjmu v súlade s harmonogramom fondu vrátane konkrétneho dátumu ukončenia podpory,
- vysvetlenia toho, ako sa podpora bude v prípade potreby zameriavať na riešenie rodovej nerovnosti,
- opisu spôsobu vykonávania podpory,
- informácií o národnom príspevku na náklady na opatrenia.

iii) Míľniky a ciele pre opatrenia priamej podpory príjmu

Informácie o každom míľniku a celi, ktoré budú odzrkadľovať pokrok pri vykonávaní tejto zložky, a to tieto:

- prečo bol konkrétny míľnik alebo cieľ zvolený,
- čo sa týmto míľnikom alebo cieľom meria,
- ako sa to bude merať, aká metodika a zdroj sa použijú a ako sa objektívne overí riadne dosiahnutie míľnika alebo cieľa,
- aká je východisková hodnota (východiskový bod) a aká je úroveň alebo konkrétny bod, ktorý sa má dosiahnuť,
- dokedy sa dosiahne,
- kto a ktorá inštitúcia bude zodpovedná za vykonávanie, meranie a podávanie správ.

Tabuľka obsahujúca míľniky, ciele a harmonogram týkajúci sa opatrení dočasnej priamej podpory príjmu, vzor uvedený nižšie:

Por. číslo	Opatrenie	Míľnik alebo cieľ	Názov-míľnika/cieľa	Kvalitatívne ukazovatele (míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (ciele)			Harmonogram dosiahnutia		Opis každého míľnika a cieľa
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľ	Štvrťrok	Rok	

iv) Odôvodnenie opatrení

Odôvodnenie potreby dočasnej priamej podpory príjmu na základe kritérií stanovených v článku 6 ods. 1 a článku 8 ods. 2:

- kvantitatívny odhad a kvalitatívne vysvetlenie toho, ako sa očakáva, že opatrenia uvedené v pláne znížia energetickú chudobu a dopravnú chudobu a zraniteľnosť domácností a používateľov dopravy voči zvýšeniu cien cestnej dopravy a vykurovacích palív,
- odôvodnenie navrhovaného harmonogramu klesajúcej dočasnej priamej podpory príjmu a podmienok, za ktorých sa už neuplatňuje,
- opis toho, ako sa štrukturálne opatrenia a investície zameriavajú aj na skupiny príjemcov dočasnej priamej podpory príjmu s cieľom účinne ich vymaniť z energetickej chudoby a dopravnej chudoby, a opis komplementárnosti dočasnej priamej podpory príjmu so štrukturálnymi opatreniami a investíciami na podporu zraniteľných domácností a zraniteľných používateľov dopravy.

v) Náklady na opatrenia

Informácie o odhadovaných celkových nákladoch na zložku podložené náležitým odôvodnením vrátane:

- použitej metodiky, použitých východiskových predpokladov a odôvodnenia týchto predpokladov,
- porovnávacích údajov o skutočných nákladoch, ak sa v minulosti vykonali podobné podporné opatrenia,
- akejkolvek informácie o tom, aké financovanie z iných nástrojov Únie existuje alebo by sa mohlo plánovať v súvislosti s tou istou podporou,
- primeraného podrobného odôvodnenia hodnovernosti a primeranosti odhadovaných nákladov vrátane akýchkoľvek použitých údajov alebo dôkazov pripojených k plánu.

vi) Odôvodnenie, pokiaľ ide o iné prijímacie subjekty, než sú zraniteľné domácnosti a zraniteľní používatelia dopravy (v relevantných prípadoch)

Ak sa podpora z fondu poskytuje prostredníctvom iných verejných alebo súkromných subjektov, než sú zraniteľné domácnosti alebo zraniteľní používatelia dopravy, vysvetlenie toho, aký druh opatrení tieto subjekty prijímajú a ako budú tieto opatrenia v konečnom dôsledku prospešné pre zraniteľné domácnosti alebo zraniteľných používateľov dopravy.

Ak sa podpora z fondu poskytuje prostredníctvom finančných sprostredkovateľov, opis opatrení, ktoré má členský štát v úmysle prijať s cieľom zabezpečiť, aby finanční sprostredkovatelia preniesli celý prínos na konečných príjemcov.

vii) Odhadované náklady na plán na zložku dočasnej priamej podpory príjmu.

Vyplnenie tabuľky s odhadovanými nákladmi na podporu zahrnutú do tejto zložky podľa vzoru uvedeného nižšie:

Por. číslo	Druh podpory	Príslušné obdobie		Odhadované náklady, v súvislosti s ktorými sa požaduje financovanie z fondu							
				Požadovaná suma spolu	Ak je k dispozícii: rozdelenie podľa rokov						
		Od (dátum)	Do (dátum)	Suma (v miliónoch EUR)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032

viii) Scenár v prípade neskoršieho spustenia systému obchodovania s emisiami

Opis a kvantifikácia potrebných úprav opatrení, investícií, míľnikov, cieľov, výšky národného príspevku a akýchkoľvek ďalších relevantných prvkov plánu vyplývajúcich z odkladu spustenia systému obchodovania s emisiami zriadeného podľa kapitoly IVa smernice 2003/87/ES v súlade s článkom 30k uvedenej smernice.

Samostatná verzia súhrnu, tabuľka míľnikov, cieľov a harmonogram a tabuľka s odhadovanými nákladmi.

2.3. Technická pomoc

Opis opatrení technickej pomoci, ktoré budú zahrnuté v záujme účinnej správy a vykonávania opatrení a investícií stanovených v pláne v súlade s článkom 8 ods. 3, vrátane:

- povahy, typu a rozsahu činností technickej pomoci,
- odhadovaných nákladov na opatrenia technickej pomoci.

2.4. Prevody do programov zdieľaného riadenia

Ak sa majú zdroje previesť z fondu do fondov v rámci zdieľaného riadenia podľa článku 11 ods. 2, uvedie sa, do ktorých programov sa tieto zdroje prevedú a v akom časovom rámci, ako aj to, ako by opatrenia a investície, ktoré sa majú vykonať v rámci týchto programov, boli v súlade s cieľmi uvedenými v článku 3 vrátane toho, či patria medzi opatrenia a investície stanovené v článku 8.

2.5. Odhadované celkové náklady na plán

Odhadované celkové náklady na plán vrátane všetkých súm sprístupnených na dodatočnú technickú podporu podľa článku 11 ods. 4 tohto nariadenia, výšky peňažného príspevku na účely zložky v zodpovednosti členských štátov podľa príslušných ustanovení nariadenia (EÚ) 2021/523 a akejkoľvek sumy sprístupnenej na dodatočnú technickú pomoc podľa článku 8 ods. 3 tohto nariadenia.

Uvedenie národného príspevku na celkové náklady na svoj plán vrátane údajov o akýchkoľvek zdrojoch, ktoré sa majú do fondu previesť z programov zdieľaného riadenia podľa článku 11 ods. 1 tohto nariadenia, a o akýchkoľvek zdrojoch, ktoré sa majú previesť z fondu na programy zdieľaného riadenia podľa článku 11 ods. 2 tohto nariadenia.

Opis toho, ako sú náklady v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a úmerné očakávanému vplyvu plánu.

Vyplnenie tabuľky so zhrnutím nákladov fondu podľa zdroja financovania podľa vzoru uvedeného nižšie:

Celkové náklady na sociálno-klimatický plán	Základná situácia	V prípade článku 30k smernice 2003/87/ES
ODHADOVANÉ CELKOVÉ NÁKLADY NA PLÁN, z toho:	XXX EUR	XXX EUR
Kryté v rámci fondu	XXX EUR	XXX EUR
Národný príspevok	XXX EUR	XXX EUR
Prevody z programov zdieľaného riadenia	XXX EUR	XXX EUR
(Prevody do programov zdieľaného riadenia)	-XXX EUR	-XXX EUR

3. ANALÝZA A CELKOVÝ VPLYV

3.1. Vymedzenie pojmov

Vysvetlenie, ako sa majú vymedzenia energetickej chudoby a dopravnej chudoby uplatňovať na vnútroštátnej úrovni.

3.2. Predpokladaný vplyv na zraniteľné skupiny

Odhad pravdepodobných účinkov zvýšenia cien vyplývajúceho zo systému obchodovania s emisiami zriadeného podľa kapitoly IVa smernice 2003/87/ES na domácnosti, a najmä na výskyt energetickej chudoby a dopravnej chudoby, a na mikropodniky, ktorý zahŕňa najmä odhadovaný počet a identifikáciu zraniteľných domácností, zraniteľných mikropodnikov a zraniteľných používateľov dopravy. Uvedené účinky sa majú analyzovať na príslušnej územnej úrovni stanovenej každým členským štátom, pričom sa zohľadnia národné špecifiká a prvky, ako je prístup k verejnej doprave a základným službám, a identifikujú sa najviac postihnuté oblasti.

Opis metodiky použitej v odhadoch, pričom sa zabezpečí, aby sa odhady vypočítavali s dostatočnou úrovňou regionálneho členenia.

3.3. Predpokladaný vplyv plánovaných opatrení a investícií

Odhad predpokladaných vplyvov opatrení a investícií plánovaných v oddiele 2 na emisie skleníkových plynov, energetickú chudobu a dopravnú chudobu v porovnaní s vyššie uvedenou východiskovou hodnotou.

Opis metodiky použitej v odhadoch.

Kvalitatívne a kvantitatívne tabuľky s vplyvom na plán podľa vzoru uvedeného nižšie:

Zložka	Opis očakávaných vplyvov zložky na: (označenie zahŕňa príslušné kvantitatívne ukazovatele)				
	Energetická efektívnosť	Obnova budov	Mobilita a doprava s nulovými a nízkymi emisiami	Zníženie emisií skleníkových plynov	Zníženie počtu zraniteľných domácností a zraniteľných používateľov dopravy (jednotka: domácnosť)
Celkový plán					
Odvetvie budov					
Odvetvie cestnej dopravy					

Zložka	Kvantifikácia vplyvu (ak je k dispozícii) t. j. percentuálny rozdiel oproti politicky neutrálnej východiskovej hodnote					
	Krátkodobá (3 nasledujúce roky)			Strednodobá (koniec plánu)		
	Emisie skleníkových plynov	Domácnosti v energetickej chudobe	Domácnosti v dopravnej chudobe	Emisie skleníkových plynov	Domácnosti v energetickej chudobe	Domácnosti v dopravnej chudobe
Celkový plán						
Odvetvie budov						
Odvetvie cestnej dopravy						

Kvalitatívna a kvantitatívna tabuľka s očakávaným vplyvom opatrení dočasnej priamej podpory príjmu na zníženie počtu zraniteľných domácností a zraniteľných používateľov dopravy, ako aj domácností v energetickej chudobe a dopravnej chudobe, podľa vzoru uvedeného nižšie:

Zložka: priama podpora príjmu	
Zníženie počtu zraniteľných domácností a zraniteľných používateľov dopravy	Opis očakávaných vplyvov
	Odhad očakávaných vplyvov; jednotka: domácnosť
Zníženie počtu domácností v energetickej chudobe a v dopravnej chudobe	Opis očakávaných vplyvov
	Odhad očakávaných vplyvov; jednotka: domácnosť

4. KOMPLEMENTARITA, DOPLNKOVOSŤ A VYKONÁVANIE PLÁNU

Táto časť sa týka celého plánu. Jednotlivé kritériá stanovené nižšie musia byť odôvodnené, pokiaľ ide o plán ako celok.

4.1. Monitorovanie a vykonávanie plánu

Vysvetlenie spôsobu, akým členský štát zamýšľa vykonať navrhované opatrenia a investície, a to so zameraním na mechanizmy a harmonogram monitorovania a vykonávania v relevantných prípadoch vrátane opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s článkom 21.

4.2. Konzistentnosť s inými iniciatívami

Vysvetlenie toho, ako je plán v súlade s informáciami, ktoré členský štát uviedol v rámci iných príslušných plánov a fondov, ako aj so záväzkami, ktoré v nich prijal, a vzájomné pôsobenie medzi rôznymi plánmi v budúcnosti, ako sa stanovuje v článku 6 ods. 3 a článku 16 ods. 3 písm. b) bode iii).

4.3. Komplementarita financovania

Informácie o existujúcom alebo plánovanom financovaní opatrení a investícií z iných zdrojov Únie a iných medzinárodných, verejných alebo v relevantnom prípade súkromných zdrojov, ktorými sa prispieva na opatrenia a investície uvedené v pláne, vrátane informácií o dočasnej priamej podpore príjmu podľa článku 6 ods. 1 písm. c).

4.4. Doplnkovosť

Vysvetlenie a odôvodnenie toho, ako je zabezpečená doplnkovosť nových alebo existujúcich opatrení alebo investícií a to, že opatrenia ani investície nenahrádzajú opakujúce sa vnútroštátne rozpočtové výdavky podľa článku 13 ods. 2, vrátane takéhoto vysvetlenia a odôvodnenia, pokiaľ ide o opatrenia a investície zahrnuté do plánu v súlade s článkom 4 ods. 5

4.5. Geografické špecifiká

Vysvetlenie, ako sa v pláne zohľadnili geografické špecifiká, ako sú ostrovy, najvzdialenejšie regióny a územia, vidiecke oblasti alebo vzdialené oblasti, menej prístupné periférie, horské oblasti či zaostávajúce oblasti.

4.6. Predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov

Systém na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci fondu a opatrenia, ktorých cieľom je zabrániť dvojitému financovaniu z fondu a iných programov Únie v súlade s článkom 21 a prílohou III, vrátane finančných prostriedkov poskytovaných prostredníctvom iných verejných alebo súkromných subjektov, než sú zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky a zraniteľní používatelia dopravy, v súlade s článkom 9.

4.7. Informácie, komunikácia a zviditeľnenie

Súlad s ustanoveniami stanovenými v článku 23 týkajúcimi sa prístupu verejnosti k údajom s uvedením webového sídla, na ktorom sa údaje uverejnia, ako aj opatrenia v oblasti informácií, komunikácie a zviditeľnenia.

Náčrt plánovanej národnej komunikačnej stratégie zameranej na zabezpečenie informovanosti verejnosti o financovaní z prostriedkov Únie.
